

**XEBATA TÊKOŞER
LI SER ÇANDA KURDÎ**

1

**XWENDINA
ZIMANÊ
KURDÎ**

Pêkanîn : Hînkar TORÎ

Qursa Yekemîn

49

80

**XEBATA TÊKOŞER
LI SER ÇANDA KURDÎ**

1

**XWENDINA
ZIMANÊ
KURDÎ**

Pêkanîn : Hînkar TORÎ

Qursa Yekemîn

Pêşgotin :

Keç û kurne me hene, hêja, jîr, zane. Çavê wan di çîrisin ko qala Kurd û Kurdistan'ê tê kirin. Ji ber ko ew jî weke Kurd'ê din welatparizin, niştimanperverin. Tu nêzikayî didî wan, bi wan ra bi Kurdî di axivî. Di cihde çavê wan ji hêstira tîr dagirtin, sitûwê wan xwehr dibî. Bi dilekî şikestî, di bîr, "Em Kurd'in, lê em bi Kurdî nizanin".

Keç û kurne me di hene, zimanê Kurdî xweş di axivin. Tu nêzikayî didî wan. Belavok, kovar an pirtûka bi xwe re didî wan. Di cihde sitûwê wan jî xwer dibî. Ew jî bi wî awayî bersiv didin. Di bîr, "Em Kurd'in, lê bi xwendin û nivîsan-dina Kurdî em nizanin."

Li bûwarî wan keç û kurême vêca di cihde tu di rawestî. Qala ta a Kurdî di devê te de dimîni. An tiştên ko te dirêj kirin, di destê te de dimînin. Dilête sar dibî. Tu li wan keç û kurê bedev di heyifî.

Ji kîjan alî bî, bersiva wan keç û kura, ji wan ra kêmanîke. Lê belê bere çavê wan ji hêstira neyên dagirtin. Sitûwê wan xwehr nebî, ji ber ko behra kêmaniya mazin, ya ko ruwê yekî jê di êşî, ne ê wan e. Ew kêmanî, fihêtayî û ru-raşî yê dewletê koloniyalîsta ye. Ew dewlet ev çend sad sal Kurdistan'ê hawîrdor girtine û ne hiştine ko Kurd zimanê xwe pêşve bibin. Pê bi xwenin û bi nivîsin.

Ev kêmanî ji cihekî di de yê dewletê demokratîkin. Ji ber ko ziman parekî çand e. Jî ber ko çand ne yê gelekî bi tenê ye. Çand malê tim insana ye. Ji ber vê yeke, divê ew devlet û gelê demokratîk li zimanê me, ji alî xwe ve xwedî derkevin.

Lê divê em vêna qenc zanibin. Kesik ji ber xwe de nabêjin "Gelî Kurdno, va zimanekî we heye. Ç and ki we heye di gihî berî çend hazar sala. Werin bi arîkarîya me xebat li ser zimanê xwe bikin".

Ji ber vê yekê ev kêmanî yê pêşveruyê Kurda ye. Ew bi çî awayî bi, welew kevir li serê wan de bi barîn, divê berî herkesî ew li zimanê xwe xwedî derkevin. Bê hedar, bi şev û bi roj, li ser zimanê xwe bi xêbitin. Bi xwênin û bidin xwendin. Ma nizanin ko ev kêmanî wê rojekê ji wan en pirsîn. Ma nizanin ko bi kasilîya xwa arîkarîya koloniyalist a dikin.

ZIMANE KURDÎ

Gelê Kurd, berî îsa ve bi deh hazar salî hene. Berî Îsa bi du hazar salî vêde jî li ser axa î îrojin. Dewlet ji holê rakirine. Dînê Zerdestî danîne. Baweriya xwe bi wî dî-nî kirine. Alfaba Zend çê kirine. Pirtuka dînê xwe Zend-Avesta bi xetê Zend nivîsandine. Dîrok, çirok û helbestê xwe bi xetê Zend nivîsandine.

Xetê alfabe Zend nûha di destê me de ye. Lê hew kes pê pîş dikî. Kurdê Iran'ê û Surî, bi xetê erebî, Tirkî bi xetê Latînî pîş dikin. Bi wan xeta Kurdî di nivîsin û di xwênin.

Zimanê Kurd, zimanekî gelek dewlemend e. Îroj bîst melyon Kurd bi Kurdî di axivin. Zimanzanê biyan û zimanzanê Kurd li ser zimanê Kurd bi van awaya nîşan dikin.

Li gora Prof.T.Wahbî.

Awayiyê

Awayiyê

Awayiyê girê-

Zimanê Kurd.

bi xweser.

dayî awayê din.

1 - Zaza

-

-

2 - Goran

a-Hawramî

b-Zengene

3- Lurhî

- c-Kakeyî
- d-Bajelan
- a- Mamesanî
- b- Kelhorhî
- c- Faylî
- d- Lakî
- e- Baxtîyarî

4- Kurmancî.

- a-Kurmanciya başur
 - 1-Seneî
 - 2-Suleymanî
 - 3-Sorhanî
 - 4-Mukirî
- b-Kurmanciya bakur
 - 1-Bahdînan
 - 2-Hekarî
 - 3-Ashtî
 - 4-Bohtan
 - 5-Beyazidî

Li gora Prof.Mackenzie.

Awayîya

Awayîya

Zimanê Kurd

bi xweser.

1-Kurdiya bakur

a-Beyazidî

b-Bohtan

c-Diyarbekrî

d-Hekarî

e-Sinjar

2-Kurdiya navî

a-Ardelan

b-Suleymanî

c-Goran

d-Hewreman

e-Zengene

3-Kurdiya başur

a-Keremşah

b-Lakî

Li gora F.Akrawî.

Awayîya

Zimanê Kurd.

Kurdiya bakur.

Kurdiya başur

Awayîya bi

xweser.

a- Şemdînan d- Bohtan

b- Hekarî e- Ashtî

c- Bahdînan f- Goyî

a-Sorhanî e-Hawramî î-Lakî

b-Mukirî f-Bajalan j-Zaza

c-Suleymanî g-Lurhî

d-Goranî h-Faylî

Li gora hine dî.

Awayîya Zimanê

Kurd.

1 - Soranî

2 - Goranî

3 - Kurmancî

Awayiyê girêdayî

awayiyê din.

a- Gorî

b- Lurî

c- Dimilî "Zaza"

d- Şexbizinî

a- Bahdînî

b- Bohtî

c- Silivî

Li ser pêkanîna qurs a:

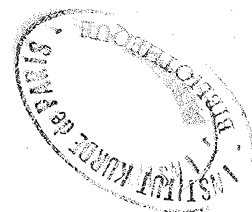
Serzimanê Kurdî sê qursê me hene.

Qursa yekemîn : Li ser xwedina Kurdî

Qursa duyemîn : Li ser xwendin û nivîsandina Kurdî.

Qursa sêyemîn : Li ser rêzimanê Kurdî.

H.TORÎ. 1-2-1983

* Elfaba Kurdî :

* De Letters van het KOERDISCHE Alfabet :

Tipên gir :

Tipên hûr :

Hoofdletters :

Kleine Letters :

A b̄
B û
C V
Ç W
D Y
E Z
Ê
É
F
G
X
H
Î
İ
J
K
Q
L
M
N
O
P
R
S
Ş
T

a u
b û
c v
ç w
d y
e z
ê
f
g
x
h
î
i
j
k
q
l
m
n
o
p
r
s
ş
t

Institut kurde de Paris

* Tipên dengdar ê Kurdî, ku kurt têne xwendîn :

* Koerdische klinkers die kort uitgesproken word :

e - i - u .

Hînkêr : Oefening

e - ev - ew - em - ez - ne - ber - bez - ceh - çek - deh.
i - çil - dil - çi - bin - cih - hin - jin - kit - lib.
u - du - tu - düv - gur - kul - çuk - puş - şuv - kur.

* Tipên dengdar ê Kurdî, ku dirêj têne xwendîn :

* Koerdisch klinkers die lang uitgesproken word :

a - ê - î - o - û .

Hînkêr : Oefening

a - av - ax - aj - al - ap - nav - bav - caw - kar - çar.
ê - êm - êl - êş - dê - mê - rê - nêr - dêr - mêr - zêr.
î - vî - wî - dîn - hît - kît - nîr - nîv - şîn - şîr.
o - ol - co - boz - çok - gor - xof - kon - kor - not.
û - nû - zû - çûr - kûh - kûr - şûr - bûn - dûr - sûs.

* Tipên bêdeng ê Kurdî :

* Koerdische medeklinkers :

b - c - ç - d - f - g - x - h - j - k - q - l - m - n
p - r - s - ş - t - v - w - y - z .

Hînkêr : Oefening

b - baq - ban - bar - baz - bel - ber - bez - bêr - bêş .
c - co - cem - cih - caw - cêwî - cêrî - cêr - cas - cam.
ç - çi - çar - çav - çek - çem - çil - çok - çuk - çur.
d - dê - du - dar - daw - deh - dev - dêr - dîn - dij .
f - fek - fer - fêr - ref - maf - nof - xef - fêkî - fêre.
g - ga - geya - geş - gez - gêj - gir - gor - guh - gur .
x - xav - xef - xof - ax - sîx - xanî - xalî - xesû - xal.
h - hin - hît - hol - hur - har - hêz - neh - deh - kuh .
j - jî - jan - jîn-jin - jor - jêr - kej - mij - gej - tij.
k - kab - kal - kar - kaş - keç - ked - kef - ken - ker .
q - qam - qef - qey - qîr - gul - gaz - qenc - faq - qabala.
l - lê - lal - lap - laş - lêv - lez - lîs - lib - pel.
m - maf - mal - man - meş - mil - mêş - mêw - miç - mih.
n - ne - nû - nas - nav - nêr - nîv - nof - not - nan - neh.
p - pak - paş - paz - pel - per - pêl - pêş - por - pûç .
r - ra - rê - raz - rex - reş - rêç - rêz - rih - sar - ser.
s - sa - ser - sor - soz - sûk - sûs - sal - sar - sêv .

ş - şat - şev - şeş - şer - şîn - şop - şor - şuv - şîr .
t - ta - tu - tîr - tîr - tor - tov - tav - şat - not - lat.
v - vî - van - vîl - vîla - vebûn - vîran - vedan - dev .
w - war - win - weşî - wîlo - werz - wînda - were - werê.
y - yar - yek - yekker - yekîtî - yezdan - yazdah - yezîd.
z - zû - zer - zor - zêr - zîv - zad - zik - paz - rêz - moz.

* Pevdeng :

* Combinaties met medeklinkers :

Pevdeng, bi yekbûna du denga, du tipan çêdibe û dengên wan bi arîkariya dengdarekî derdikevî. Di zimanê me de pevdengik bi tenê heye: XW

Hînger : Oefening

xw - xwedê - xwih - xwe - xwendin - xwesû - xwezûr - xwarin-
vexwarin

* TAXLÎTE TIPEN BÊDENG

* SOORTEN VAN DE MEDEKLINKERS

- . Tipên bêdeng ko ji lêvan tî xwedî.
- . Medeklinkers die door lippen gesproken word

. b - p - m - w .

. Hînger - Oefening

. b : baq - bar - ban - baz - bel - ber - bez.

. p : pak - paş - paz - pel - pêl - pêş - por.

. m : maf - mal - man - meş - mêş - mêv - mih.

. w : war - win - weşî - wîlo - werz - wînda.

- . Tipên bêdeng ko ji diranan tî xwendî.
- . Medeklinkers die door tanden gesproken word.

. s - z .

Hînger - Oefening

. s : sa - ser - sor - soz - sûk - sûs - sal - sêv.

. z : zû - zer - zor - zêr - zîv - zad - zik - zaro.

- . Tipên bêdeng ko ji paşîya diranan tîn xwendin.
- . Medeklinkers die door achter deel van de tanden gesproken word.
- . j - ş .

Hînger - Oefening

- . j : jî - jan - jîn - jin - jêr - jor - jîjo - jehir.
- . ş : şat - şev - şeş - şer - şîn - şop - şor - şuv.
- . Tipên bêdeng ko ji lêv û diranan tîn xwendin.
- . Medeklinkers die door lip en tanden gesproken word.

. f - v .

Hînger - Oefening

- . f : fek - fer - fêr - fêkî - ferx - find - fehş.
- . v : vî - van - vêl - vala - vedan - veger - yebûn.
- . Tipên bêdeng ko ji pêşîya ziman tîn xwendin.
- . Medeklinkers die door voor deel van tong gesproken word.

. d - t .

Hînger - Oefening

- . d : da - dû - dar - daw - deh - dev - dêr - dîn.
- . t : ta - tu - têr - tîr - tor - tov - tav - tif.
- . Tipên bêdeng ko ji nîvîka ziman tîn xwendin.
- . medeklinkers die door midden deel van tong gesproken word.

. k - g .

Hînger - Oefening

- . k : kab - kal - kar - kaş - keç - ked - kef.
- . g : ga - geş - gez - gêj - gor - guh - gur.
- . Tipên bêdeng ko ji pêşîya ziman û bi çingîn tîn xwendin.
- . Medeklinkers die door achter deel van tong gesproken word.
- . c - ç .

Hînkêr - Oefening

. c : co - cem - cih - caw - cêr - cas - cih - ceh.

. ç : çi - çar - çav - çek - çem - çil - çok - çuk.

- . Tipên bêdeng ko ji serê ziman û nîveka pêşziman tîn xwendin
- . Medeklinkers die door front deel van tong en midden van front deel van tong gesproken word.

. r - n - l .

Hînkêr - Oefening

. r : ra - rê - raz - rex - reş - rêz - rêç - rih.

. n : ne - nû - nas - nav - nêr - nîv - nof - not.

. l : lê - lal - lap - laş - lêv - lez - lîs - lib.

- . Tipên bêdeng ko ji qirikê tîn xwendin.
- . Medeklinkers die door keel gesproken word.

. x - q .

Hînkêr - Oefening

. x : xav - xef - xof - xew - xal - xanî - xesû.

. q : qam - qef - qîr - qul - qaz - qenc - qeş.

SIPARTIN - TAAK

- . Texlîtê tipên bideng jiber bikin û jiber bêjin.
- . Leer en zeg buiten hoofd deze klinkers soorten.

SIPARTIN - TAAK

- . Texlîtê tipên bêdeng jiber bikin û jiber bêjin.
- . Leer en zeg buiten hoofd deze medeklinkers soorten.

* Nîşandek : Leestekens

Nîşandekên hevoken :

- . - rawest ! - nîşandeka hêdanê
- , - bihnok - - - nîşandeka pênekan
- ; - rawestbihnok - - - nîşandeka axeftinê
- : - durawest " " - nîşandeka dunikan
- ... - rawestên peyhev () - kevane
- ? - nîşandeka pîrsa ' - nîşandeka veqetandinê

Bi danîna nîşandekan :

Mana hevokê li hev bêder te . Hevok çêtir tê seh kirin û di xwendinê de cihê rawestana ên kurt û dirêj di hisenî.

Rawest :

Cihê ku rawest tê danîn :

- 1- Di talîya hevoka de.
- 2- Kurtkirina bêjeya de. "Dr.Prof.P.D.K"
- 3- Rêzkirina tip û hêjmara da. "1.2.3." "a.b.c."
- 4- Talîya hêjmara da. "1.2." "yekemîn,duyemîn" dide xwendin.
- 5- Nîşankirina hejmarê rojê. "20.1.1983"
- 6- Di nav hejmarê seatê de. "14.30"

Bihnok :

Îşareta rawestanê bi qasî bihnekê ye. Di hevokê de jê kurttir rawestin nîne.

Cihê kû bihnok tê danîn :

- 1- Nabeyna navan û rengdêran.
- 2- Di nav qetên hevokê de, yê kolfî pay hev girêdayî ne.
- 3- Nabeyna du parçeyên hevokê de. Gava di vê hevokê de tiştik tê tarîf kirin.
- 4- Gava ji hevokê bêjeyek tê avêtin. Cihê wê bêje yê bihnokek digrî.
- 5- Gava di hevokê de bêjeyek tê ducarkirin.
- 6- Gava em dikin ango dixwazin gotina yeki bi birin.

Rawestbihnok :

Gava hevokek ji du parçeyan hevedidarî ya û bira pêşîn mana qetê paşîn timam dike an tişteki din ser ve zêde dike, nabeyna wanpişkan de rawest bihnok tê danîn.

wek: Bi tenê tîfing û xenceren xebat na qedê; divê tu fêri din, nivîsandin û zanînê jî bibî.

Durawest :

Cihê ko tên danîn :

- a- pišta perçehevokekê ya ko birhatinek têne pêş.
- b- berî hevokekê ya ko mana hevoka pêşhatî dikemilênî.
- c- berî an piştî peyhevonekê ko hevokek pê destpê dike an diqede.

Rawestên payhev :

tên danîn gava niqa ve ramanek ango fikrek an tejîdilek ango heyecanek bi ser me de tê û bermede ko em ê hevoka xwe biqedeîn.

Nîşandeka pirsar :

Gava di hevokekê de tiştêk tê pirsîn, li dawîya wê hevokê tên danîn.

Nîşandeka hêdanê:

Gava hevokek an di hevokekê de bêjeyek ecebmayîn, tirs, firehî an fermanekê nîşa me dike.

Nîşandeka pênekan :

Gava ji hevokekê re tiştêkî welê tê biser zeyde ve kirin ko ew wî jî mana hevokê timam e û bi rakirina wî mana wê xira nebe, li pêş û paşîya wê gotinê re pênekan tên danîn.

Nîşandeka du nikan :

Gava di nivîsandekê de birek ji gotin an nivîsandina kesekî-din tê ducar kirin ji destpêk û xelaseka wî perçeyî re duni-kan tên danîn.

Kevane :

Di nav hevokê de, bi kêrî bi cihkirina bêjeyan tê, yê ko ji aliyê sehkirina hevokê ne bingehîn ango esasî ye, lêbelê hatine danîn ji bona bîranîna ramanekê.

Wek : Gor (herwekî divê em rastiyê bibêjin) her dijminê pazan bûn.

* Dersa Duyemîn

* Tweede Les

KÎT : LETTEGREEP

. Kît, parê bejeya ne, ko di gotin an xwendina wan de, ji devê me bi derbekê derdikevin. Di xeberande çiqas tipên bideng hebin, ewqas jî kît têde hene.

. texlîtê kîta - soorten lettergrepen

. Yekîte. - Lettergreep met een klinker.

. Pirkîte. - Lettergreep met meer dan een klinker.

. Kîtê servekirî. - Open lettergreep.

. Kîtê sergirtî. - Gesloten lettergreep.

Yekîte. - Lettergreep met een klinker.

Yekîté, yên ko têde tipekî bideng heye.

Lettergreep die alleen maar een klinker telt.

Wek : . ax - aj - al - ap - aş - av - ev - ez - tu - ew.

Zoals : . bav - kar - bar - guh - mal - dar - çav - çar - gir.

. berf - cejn - çand - xort - xurt - hişk - kurt.

Pirkîte. - Lettergreep met meer dan een klinker.

Pirkîte, xeberên ko du, sê, çar û zêde tipên bideng di wan de hene.

Lettergreep die in een woord meer dan een klinker telt.

Wek : . ava - aşî - banû - hêja - koffî - qazî - gelfî.

Zoals :

. bendevan - dilşabûn - çavbelek - ciwamêr.

. berpirsiyar - bazirganî - çavgerandin - daleqandî.

Kîtê servekirî - Open lettergreep

Ew kîtene ko di taliya wan de tipen bideng hene.

Een open lettergreep eindigt op een klinker.

Wek : .

Zoals : . geya - hêsa - kezî - vala - tazî - tarî - pîne.

Kîtê sergirtî - Gesloten lettergreep.

Ew kîtene ko di taliya wan de tipê bîdeng hene.

Een gesloten lettergreep eindigt op een medeklinker.

Wek :
Zoals : . hesk - hasp - qevz - qelş - sing - şilf - kewn.

SIPARTIN - TAAK

1 - Van bêjeyê jêr jiber kin .

1 - Onthou deze woordjes .

ax - aj - al - ap - aş - av - ez - ev

ew - em - êm - êş

DERS A DUYEMIN[^] : TWEEDE LES

ax : aarde

aj : spruit, loot

al : vlag

ap : oom

Hînger - Oefening

. Ax şil bu.

. Aj ê wê hilke.

. Al ê bi tawêne.

. Ev ap ê min e.

. Aj ber ax ê ve derketine.

. Ap ê te aj a firk kir.

. Al di destê ap ê te de ye.

. ... birayê bava ye.

. ... ê mêwê firk bike.

. ... a xwe bi parêze.

. ... dar ê hilke

aş : molen, watermolen

av : water

ez : ik

ev : dit, deze

Hînger - Oefening

- . Aş bê qeraş nabî.
- . Min av anî.
- . Ez ê herim.
- . Ev ap ê te ye.
 - . ez çum aş.
 - . Av ê berde ser aş.
 - . Ez av venaxwin.
 - ji vir dûr e.
 -li cem te me.
 - . min ... anî.
 - ya te ye.

ew : hij
em : wij
êm : lokaas
êş : ziekte

Hînger - Oefening

- . Ew berî min hat.
- . Em çûn.
 - . Min êm da mehînê.
 - . Êş ji te dûr bî.
 - . Em û ew nas ê hevin.
 - . Ew êm da sewêl.
 - . Ew li ber êş nadî.
 - ji te dûr bî.
 - neçûn civanê.
 - . Te bizin ... nedan.
 - a te çawa bu.

Hînger - Oefening

- . Em bi van bêjeya hevok a çêbikin.
- . Wij zullen met die woorden zinnen maken.

- . Ax, bê av nabî.
- . Ez hez ji al a xwe dikim.
- . Aş bê av nagerî.
- . Êş ket aj ê gul ê.
- . Ew çu cem ap ê xwe
- . Em ax ê tavêjin.
- . Ev mehîn êm naxwî.

SIPARTIN 3 - TAAK 3

- . van bêjeya jiber bîkin.
- . onthou deze woordjes.

ol - co - çî - da - du - ga - ji - ka - mê
nû - tu - pê - sa - ta - zû

DERSA SÊYEMÎN - DERDE LES

- ol : sekte
co : dubbel
çî : wat ?
da : moeder

Hînger - Oefening

- . Navê ol ê xwe bêje.
- . Du co gorê min hene.
- . Ew keçik çî digot.
- . Ev da ka dilo van a.
- . Ol çî rê şanî me da.
- . Da'ya te çî got.
- . Min sê co da da'ka xwe.
- . Tu girêdayî.... ê xwe yî.
- . Çend ... gorê te hene.
- . Wî.... got.
- ya te hate malê.

du : rook
ga : os
jî : het leven
ka : hooi

Hînger - Oefening

- . Ji kulekê du derdikevî.
- . Me ji xwe ra ga kirî.
- . Ji çavê wê jî dibarî.
- . Ka li bênderê ma.
 - . Ga, ka dixwî.
 - . Ga, bi ka'yê di jî.
 - . Du, ji ka'yê tê.
 - . Ev ... ji ku tê.
 - . Min ... bir çêriyê.
 - mafê me ye.
 - . Min ... keşand kadinê.

mê : vrouwelijk
nû : nieuw
tu : voet

Hînger - Oefening

- . Mê û nêr wek hevin.
- . Ez nû hatim.
- . Tu li ku bûyî.
- . Ew li ser pê ma.
 - . Tu nû hatî.
 - . Yê mê bere ji pê nemînin.
 - . Tû li pê raweste.

sa : hond
ta : touw, draad
ta : malaria
zû : vlug

Hînker - Oefening

- . Sa notirvanîyê li me dikî.
- . Devê kîs bi ta girêdana.
- . Berê sibahêta digrim.
- . Sibaha zû di rabim.
- . Sitûwê sa bi ta girêdane.
- . Ta, bi girêdana ta nabûhûrî.
- . Sa, zû birçî nabin.
- . Hin li mala xwe ... xwedî dîkin.
- . Li malê... nemaye.
- bi pêşîya bela dibî.
- . Ji malê ... derketim.

Hînker - Oefening

- . Bêje yê ko we naskir, di van hevoka da ji nuve bi xwenin.
- . Lees opnieuw in deze zinnen die woordjes die wij geleerd hebben
- . Ga ji pê dirazî. . Da'yê li pê nemîne.
- . Min ka danî ber ga. . Min ol ê te nû naskir.
- . Ew hê di jî. . Du co gore çekirin.
- . Du nû derket. . Pirozî li mê ya bî.
- . Tu çî dibêjî. . Sa, bi ta girt.
- . Zû bê ne.

SIPARTIN :5 - TAAK :5

- . Di van hevoka de, bêjeyê ko win li wan fêr bûn, nas bikin.
- . Zoek in deze teksten woordjes die wij geleerd hebben.
- 1 - Ap ê min aj ê bêjî ji binê gul ê di tarifand. Ev gul weke al a min gul ê rengîn vedikî. Divê ko em wêna tim

av bidin û ax a wê bi kolin. De êş pê negrî.

2 - Em bê arvan mabûn. Diva bu ko ez siba herime aş. Ser vê yekê, berî rojhilatê şiyar bûm. Pêşî min mehîna xwe av da. Di barkirina bar de, ew arî min kir.

3 - Wextê ko du ji kulek a mala me derdikevî, ez zanim ko da'ka min li malê ye. Di mala me de jî, ji nûve destpekirî ye. Birayê min ga ji çêriyê aniye. Alif tijî ka kirîye. Wê bavê min gaveke dî, ji vekirina co ya avîyê vegerî.

4 - Xwedî sermiyan bêol in. Çi hebî ser ruwê gerdûnê, divên ko ji wan ra bî. Herkes karker û çotkarê wan bî. Dîsa divên ko mirîşkê wan co hêk bikin, sewalê wan her tim mê bizên. Daxwazîya wan, jî ki baş e.

5 - Sa, berê sibahê gelek di rayîn. Hingî tu hê şiyar ne bibûyî. Ez rabûm. Cilê xwe ê nû wergirt. Şekala xwe li pê yê xwe kir. Bi xweser rê ya dibistanê girt. Min diva bu ko parekê zû herim, de wê pirtukê bi xwenim.

6 - Hevale min ta girtiye. Notirvanî lê dikim. Ji runiştinê, wexte weke dar a, ra berdîm ardê. Tu ji qet serî li me nadî.

SIPARTIN :6 - TAAK :6

. Van bêjêya jiber bikin.

. Leer deze woordjes uit het hoofd.

baq - ban - bar - baz - bel - ben - ber - bîr

bîn - boz - cas - ceh .

. Dersa Çaremin. - Vierde Les.

baq : ruiker, boeket
ban : dak
bar : lading
baz : havik, falk

Hînger - Oefening

- . Ban dilop a dikî.
- . Gul a bike baq.
- . Li min nebe bar.
- . Baz nêçîr ê dikî.
- . Baz ser ban a nadeynî.
- . Wî baq î li min neke bar
- . Baz xwe nadi ber bar ê giran.
 - . Tevlû ... ê gul a newe.
 - ê we bilind e.
 - . Ev ... gelek giran e.
 - mirîşkik ravand.

bel : uitsteksel
ben : koort
ber : voorkant
bêr : schop

Hînger - Oefening

- . Berîka te bel bûye.
- . Ev ben gelek qawîne.
- . Li ber min ne raweste.
- . Bêrê bide min.
 - . Bêr ê deyne ber darê.
 - . Ben wî li ber te ye.
 - . Bi bêr ê cihê bel rast bike.

- . Ûr ê te ... bûye.
- . Gelik ê bi wî ... î girêde.
- . Ji ... min here wêde.
- . Rahêje wê ... ê.

bin	:	onderkant
boz	:	bont
cas	:	gips
ceh	:	gerst

Hînger - Oefening

- . Merşê bin livîna raxa.
- . Ker ê boz kete nav zad.
- . Van qula bi cas bi sayênin.
- . Paleyî ya ceh dîkin.
- . Di bin kuwarê de ceh nemaye.
- . Barê kerê boz cas a.
- . Bin ê kuwarê cas bidin.
- . Di ... me de livîn nîne.
- . Cilne ... lê hene.
- . Ez ê ... hevîr kim.
- . Mulûwê ... didan hev.

Hînger - Oefening

- . Bêje yê ko we naskir, di van hevoka da ji nûve bi xwenin.
- . Lees opnieuw in deze zinnen die woordjes die wij geleed hebben.
- . Ker ê boz kete nav ceh.
- . Dar ê bin ban bel bune.
- . Ceh bi bîr ê dêrandin.
- . Dora şirika ben cas dan.
- . Ben ê bar zirave.
- . Baq a gul ê danî ber min.
- . Baz li ber latê danî.

SIPARTIN :7 - TAAK :7

- . van bêjeya jiber bikin.
- . leer deze woordjes uit het hoofd.

cem - cih - çaq - çar - çav - çek - çem
çil - çok - çuk - çûr - das .

* Dersa Pêncemin :

* Vijfde Les :

cem : zijde
cih : plaats
çaq : been
çar : vier

Hîsker - Oefening

- . Ew wê li cem te runî.
- . Ji te ra cih veqetandin.
- . Çaq ê wî rut bûn.
- . Min çar pirtuk kirîn.
- . Li cem min cih nema.
- . Wî çar cih veqetandin.
- . Bi çaq ê rut li cem nerûne.
- . Heval li ... min bûn.
- ji te ra nema.
- ê xwe dirêj neke.
- . Ev ... çara ke ez têm.

çav : oog
çek : wapen
çem : rivier
çil : veertig

Hînger - Oefening

- . Çav ê te lê bî.
- . Ez bê çek hatim.
- . Di ber çem cila dişon.
- . Min çil rupel xwend.
 - . Tevlu çek a ji çem buhûhurin.
 - . Çem wî darî çav e.
 - . Çil çek ê me hene.

- çok : knie
çuk : vogel
çûr : plunderen
das : zeis, sikkell

Hînger - Oefening

- . Çok ê min qurîmin.
- . Çuk ji vir kêr nabin.
- . Hatina me tim çur dikin.
- . Das ê bêne vir.
 - . Das li ser çok ê wî bu.
 - . Çuk wî êm î çûr kirin.
 - . Ev das malê çur ê ye.
 - bide ardê.
 - . Hêlîna ... a xera kirin.
 - ne karê me ye.
 - . Paleyî bi ... ê zahmete.

Hînger - Oefening

- . Çuk li cem hev danîn.
- . Das li çok ê xwe da.
- . Wî çar çek anîn.
- . Vî cihî çûr kirine
- . Ava a çem çav ê min şawitand.

- . Das çaq ê wî birî.
- . Ez çil roja li cem wî mam.

Hînger - Oefening

- . Van bêjeya bi xwenin.
- . Lees deze woordjes.
 - . baq - ban - bar - baz - bel - ben - ber - bêr
 - bin - boz - cas - ceh - cem - cih - çaq - çar
 - çav - çek - çem - çil - çok - çuk - çûr - das.
 - . a - ê - ne - da - çî - ji - mê - te - ye -
 - ew - got - min - hat - hene - dikî .
- . Van hevoka pêşî bédeng, pişra bideng bi xwenin.
- . Lees deze zinnen eerst voor u zelf dan voor uw vriend.
 - . Baq ne da min.
 - . Ben da min.
 - . Çar çek ê me hene.
 - . Ew ban ê me ye.
 - . Çem li ber me ye.
 - . Ew cih ê me ye.
 - . Bêr ê te ye.
 - . Ew hat cem te.
 - . Das ê te hene.
 - . Ew bar ê ceh e.
 - . Bin bar de çok da.
 - . Baz hat çuk a.
 - . Ew cas da me.
 - . Te çav de min.
 - . Me ne got.

- . Di van hevoka de cih ê vala, bi bêjeyê jor dagirin û bi xwenin.
- . Vul deze lege platsen met woordjes die wij geleerd hebben en lees goed.

ne da min.	ê te hene.
. Ben ... min.	. Das ê ... hene.
çek ê me hene.	. Ew ... ê ceh e.
. çar ... ê me hene.	. Ew bar ê ... e.
ban ê me ye.	bar de cok da.
. Ew ... ê me ye.	. Bin ... da çok da.
li ber me ye.	. Bin bar de ... da.
. Çem li ... me ye.	. Baz hat ... a.
. Ew ... ê me ye.	hat çuk a.
. Ew cih ê ... ye.	. Baz ... çuk a.
ê te ye.	. Ew ... da me.
. Bêr ... te ye.	. Te ... da min.
. Ew ... cem te.	çav da min.
. Ew hat ... te.	. me ne

- . Di van hevoka de bêjeyê ko win li wan fêr bûn, nas bikin.
- . Zoek in deze teksten woordjes die wij geleerd hebben.

1 - Çav ê baz gelek dijwar e, Hema çuk a di albin xwe ne bîni. Di cih de guh êxwe li wan bel dikî. Xwe birdidî ser wen. Çukkê digrî. Di bî, ji bilindayî yê de wê ser ban ê la-tekê berdidî. Perê wêdi cih de bela dibin. Pişra tê wê dixwî.

2 - Li wîyalî av ê çar pîrek paleyîya ceh de bûn. Xor-tek, şixre li ker ê boz bar dikir. Zilamek jî, ji wan û wêde, bêr di dest de, êtûn a cas bela dikir.

3 - Çend şervan, ji pir a ser çem ê ber gund derbas bûn. Hatîn li bin sih a tu ya li nav bender a de rûniştin. Çek ê xwe danîn ser çok ê xwe. Çav li gund gerandin.

Jinik e navsalî. sitilik dew, daw a wê tijî nan, ji nav gund baskî wan de hat. Dani ber wan. Şervan, weke mal ê

çur ê, êrîş î nan kirin. Çandine nav dew. Kirin firdik. Bu lez xwarin. Tu di bêjî ev çil salîko birçî ne.

4 - Dîsa behar hat. Çiya yê me xemilîn. Pîrpizêk, beybûn û kulilk. Wextê ko di ber wan de dibûhûrim, da ka min tê bîra min. Hin ji wan berhev dimik. Dikim baq. Bi ben a digrêdim. Qunik ê wan ji axê paqij dikim. Wan bi ben digirêdim. Dibim ber da ka dideynim. Tu nizanî bê çiqas kêfxweş dibî.

SIPARTIN :8 - TAAK :8

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.

a	:	van	te	:	jouw
ê	:	van	ew	:	hij
ne	:	geen, niet	got	:	zegt
da	:	geeft	min	:	mijn
çi	:	wat	hat	:	gekomen
ji	:	voor	hene	:	er is
me	:	onze	dikî	:	doet

SIPARTIN :9 - TAAK :9

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.
- . dar - daw - deh - dev
dew - dêr - dîn - dij
dil - diz - dor - duv

* Dersa Şeşemin

* Zesde Les

dar : boom

daw : rok

deh : tien

dev : mond

Hînger - Oefening

- . Dar pel ê xwe weşandin.
- . Daw a te lewitî ye.
- . Berî deh roja hatim.
- . Dev ê min kul buye.
- . Di bexçê de deh dar hene.
- . Dêv ê daw a te fetiqî ye.
- . Di dev ê der'î de darek heye.
- zû şîn bûn.
- min girt.
- . Ew ... sal ji te mazintir a.
- . Çima ... ê xwe venakî.

dew : karnemelk

dêr : kerk

dîn : zot

dij : tegen zijn

Hînger - Oefening

- . Ji wê ra dew bêne.
- . Dêr nêzikî vire.
- . Ser te dîn dibî.
- . Tu dij î min î.
- . Dîn naçin dêr ê.
- . Ew dij î dêr ê ye.
- . Dew birin dêr ê.

- . Xwiha min ... anî.
- . Ew naçî ... ê.
- . Heval ê te ... bûye.
- . Em ... î we ne.

dil : hart
diz : dief
dor : rij
duv : staart

Hînger - Oefening

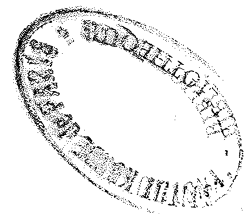
- . Dil ê min ser we têşî.
- . Ji neçarî diziyê dikin.
- . He dor a min nehat.
- . Bi duv ê ruvî girt.
- . Di dor ê de bûn duv.
- . Dor ne giha dil
- . Ma duv ê diz a heye.

Hînger - Oefening

- . Bi xwênin. Bêje tê te nas bikin.
- . Goed lezen, woordjes kennen.
- . Dîn li ber dar ê runişt.
- . Li bexçê der ê dar çandin.
- . Dor hêne giha dew.
- . diz hatin fêkiyê dar ê.
- . Dil ê min dew naxwazî.
- . Diz daw a min birîye.
- . Ji dev ê min deh diran kêmin.
- . Duv ê kîvroşkê deh tilih tîn.

SIPARTIN :10 - TAAK :10

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.
- . dûr - faq - fek - fêr - gav - gej - gêj - gez
gor - guh - gur - har .

dûr	:	ver
faq	:	hinderlaag
fek	:	verreking
fêr	:	leren

Hinker - Oefening

- . jê dûr keve.
- . Faq darîne ber me.
- . Mil ê min fek'î.
- . Hê fêr nebu.
- . Ji faq ê dûr keve.
- . Tu ji fêr ê dûr î.
- . Di faq ê de lingê wê fek'î.
- . Tu ji min ... ketî.
- . Li ber gur ... danîn.
- . Milê wî... î ya.
- . Ew zû ... dibî.

gav	:	stap
gej	:	gezwollen
gêj	:	verdooving
gez	:	bijten

Hinker - Oefening

- . Du gav avêt.
- . Por a te gej bûye.
- . Ser ê min gêj bu.
- . Tilha wî gez kir.
- . Di du gav a de gêj bûm.
- . Kitik berî ko gez bikî, gej dibî.
- . Ne gêj bana gez nedikir.
- . Te çend ... avêt.
- . Pora xwe ... neke.

- . Ji deng ê té... bûm .
- . Nan ... neke.

gir	:	graf
guh	:	oor
gur	:	wolf
har	:	hondsdoelheid

Hînger - Oefening

- . Çûm ser gor a bavê xwe.
- . Guh ê min gelek êşîya.
- . Gur bizinek bir.
- . Sa yê me har bûye.
- . Guh bide yê li gor de.
- . Gur li ber gor a buhûrî.
- . Gur ê har hat şivên.
- a bê serdan nehêle.
- . Kevîya ... ê tu kul e.
- . Te çima bizin da
- . Ji sa yê ... dûr keve.

Hîngar - Oefening

- . Bi xwênin. Bêje tê de nas bikin.
- . Goed lezen, woordjes kennen.
- . Ji gur ê har dûr bikeve.
- . Di gav a pêşî de lingê wî fek'î.
- . Ji dengê gur a gêj bûm.
- . Ji gor a gelek tişt a fêr dibim.
- . Gur guh ê xwe bel dikin.
- . Gur perçem ê xwe gej kir.
- . Faq lingê gur şikênand.
- . Sê paza gur gez kir.

SIPARTIN : 11 - TAAK :11

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.

nîne	: er geen	çu	: gaat
me	: onze	vir	: hier
wê	: zijn,ze	ma	: blijft
di	: in of op	em	: wij
tê	: komt	nabim	: niet brengen
nas	: kennis	çun	: zijn gegaan,gaan
girt	: pakt	hat	: gekomen
hene	: er is	derket	: gegaan
win	: jullie	anîn	: hebben gebracht
anî	: gebracht	bûn	: zijn

Hîsker - Oefening

- . Van bêjeya bi xwenin, jiber bikin.
- . Leer deze woorjes, zeg uit het hoofd.
 - . dar - daw - deh - dev - dew - dêr - dîn - dij
 - dil - diz - dor - duv - dûr - faq - fek - fêr
 - gav - gej - gêj - gez - gor - guh - gur - har.
- . me - wê - di - tê - çun - ma - em - nas - win
- vir - bûn - çun - hat - anî - anîn - nîne -
- hene - nabim - derket .
- . Van hevoka bî xwenin, bêjeyê jor û bêjeyê berî
- van ko bihurtin nîşan bikin.
- . Lees deze zinnen, duid aan in deze zinnen de
- woordjes die wij geleerd hebben.

- . Dêr dûr î me ye.
- . Em ji dû gej bûn.
- . Aj ê dar ê nû ne.
- . Dî êş a dil a ne.
- . Duv ê baz gej e.
- . Êm da dev ê sa.

- . Wê baz girt.
- . Dor a aş ya me ye.
- . Win diz a nas nakin.
- . Bêr a me nîne.
- . Gur li vir nîne.
- . Da ya me hat.
- . Daw a te bel e.
- . Çav ê min êşa.
- . Bar ê ceh nabin.
- . Win fêr nebûn.
- . Êş ket çok a min.
- . Em ne çûn.
- . Dew ê me nîne.
- . Gur ê har mê derket.

Hînger - Oefening

- . Di van hevoka de cih ê vala, bi bêjeyê jor dagirin û bi xwenin.
- . Vul deze lege plaatsen met woordjes die wij geleerd hebben en lees goed.

- . Dêr ... dûr î me ye.
- . Em ji dû ... bûn.
- . Ji ... em gêj bûn.
- . Wê ... girt.
- . Dor a ... ya me ye.
- . Win ... a nas nakin.
- . Êş ket ... a min.
- li vir nîne.
- ne çûn.
- . Win ... ne bûn.
- ya me ne hat.
- ê me nîne.
- . Daw a te ... e.
- . Dîn ... a dil a ne.
- a min êşa.
- . Êm da ... ê sa.
- . Daw a te ... e.
- . Dîn êş a ... ne.
- dûr î me ye.
- ê har mê derket.
- a aş ya me ye.
- diz a nas nekin.
- . gur ê har ... derket.
- ket çok a min.
- . Duv ê baz ... e.
- . Êm da dev ê ...
- . Gur ê ... mê derket.
- ê baz geje.

SIPARTIN :12 - TAAK :12

- . Di van hevoka de bêjeyê ko win li wan fêr bûn, nas bikin.
- . Zoek in deze teksten woordjes die wij geleerd hebben.

1 - Di hewşa dêr ê de du dar ê tu wê hene. Berî deh sa-
la çandibûn. Ko di gihastin, zarok ji dor a wan kê m ne di bûn.
Dil ê wan di çû tu wa. Weke diz a gav ê xwe tavêştin û nêzîkî
tu wê di bûn. Duv hev de di çûn bin tu wê. Nikaribûn hewakevin
ser ê dar ê. Tu wê bin ê dar ê di xwarin. Berî ko bavêjin dev
ê xwe, pif di kirin. Wan bi wî awa yî ji ax ê paqij dikirin.
Ko têr di bûn, hin ji di xistin daw ê keçik a, de pişra bi
xwin. Berî ko sa yê dêr ê î har wan bi bînî û gez nekî, ji wir
bi baz dâr di ketin.

2 - Dijmin weke gur ê har bûn. Wextê ko çav ê wî li wan
diket, por a ser ê wî ge j dibû. Guh ê wî ji hêrsa di cinga, se-
rî wî gê j dibû. Te di got, hema du gav e di baskî wî de bèn,
ew bi gez a bana, wê wan bi şiyandana cem gera bavê van. Lê
belê, li vê fêr bibû ko, bê hazirî êrîşî wan nekî.

SIPARTIN :13 - TAAK :13

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.
- . hêz - hin - hol - hûr
- . xal - xaf - jin - jan
- . jîn - jêr - jor - kab

* Dersa Heftemin

* Zevende les

hêz : kracht
hin : weinig
hol : vennotschap
hûr : klein

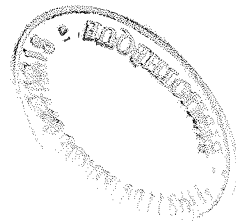
Hînger - Oefening

- . Hêz a me xurte.
- . Hin da min jî.
- . Kesek li hol ê neme.
- . Êzing hûr dikirin.
- . Hin a ji wan hûr bikin.
- . Di hol ê de ti hêz nebûn.
- . Di hol ê de kevir ê hûr hene.
- . Wî bi ... lêxist.
- a bide wî.
- vala ma.
- . Ev gelek ... bûne.

xav : rauw
xof : bezorgheid
jan : pijn
jin : vrouw

Hînger - Oefening

- . Ev hê xav e.
- . Qet xof a neke.
- . Jan bi rihê wî ket.
- . Jin a nebin kar ê giran.
- . Ji jan xof dikî.
- . Jin xwarinê xav nahêlin.
- . Xof, ramanekê xav e.

- . Xwarin ... hişt.
- . Ew qet ... nakî.
- . Hê te ... nedîye.
- . Mêr bê ... nabin.

jîn : het leven
jêr : beneden
jor : boven
kab : knie

Hînger - Oefening

- . Jîn a wa ne ti jîn e.
- . Vena bibe jêr.
- . Bere li jor bi minî.
- . Kevir li kab a wî ket.
 - . Ez vê ... a çapal naxwazim.
 - . Mal a wa li ... ma.
 - . Li tara ... di minî.

Hînger - Oefening

- . Van hevoka bi xwenin, bêjeyê têde nas bikin.
- . Lees deze zinnen, woordjes kennen.
 - . Bi hêz rakir jor.
 - . Hin jê hûr kir.
 - . Jin a te li jêr e.
 - . Bi hêz li kab a min xist.
 - . Ji jan xof neke.
 - . Goşt ê xav li jor e.
 - . Di hêz a me de jîn heye.
 - . Hêz a we di hol ê de nîne.
 - . Ew di hol ê de xwiya nakî.

SIPARTIN :14 - TAAK :14

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.
 - . kal - kar - kaş - ked
 - kef - kej - ken - ker
 - kes - kew - kêç - kêr.

kal : bejaard
kar : werk
kaş : heuvel
ked : arbeid

Hînker - Oefening

- . Guh bidin kal ê xwe.
- . Îroj ne çû kar.
- . Berê xwe da kaş.
- . Ked a min têde nîne.
- . Kar ji kal a nayê.
- . Di kar de ked a te heye.
- . Di kaş de kar dikin.
 - . Hez ... ê xwe dikim.
 - . Em bi hev ra ... bikin.
 - . Ber ê xwe nede ...
 - a destê min e.

kef : schuim.
kej : mohair
ken : gelach
ker : ezel

Hînker - Oefening

- . Dev ê wî kef da.
- . Gorê kej nermin.

- . Ken ê min tê.
- . Ker bar kirin.
 - . Dev ê ker ê kef da.
 - . Li ker ê min ne ken e.
 - . Bar ê ker ê kej e.
 - . Ava çem ... da.
 - anîn.
 - . Tu jî bi ... e.
 - . Êm bidin ... ê.

kes	:	persoon
kew	:	patrijs
kêç	:	vlooi
kêr	:	mes

Hînger - Oefening

- . Kes ne hat vir.
- . Li vir kew nînin.
- . Di kox ê de kêç hene.
- . Ev kêr kûh bûye.
 - . Kes kew nedî.
 - . Serê kew bi kêr ê jêkir.
 - . Kes hez kêç a nakî.
 - min ne dît.
 - li çiyê ne.
 - . Li vir ... hene.
 - . Wê ... ê bide min.

Hînger - Oefening

- . Van hevoka bi xwênin, bêjeyê têde nas bikin.
- . Lees deze zinnen, woordjes kennen.
 - . Kal ê me diçin nêçîr a kew a.
 - . Ker berê xwe da kaş.
 - . Me kar ê xwe hêsan kir.

- . Bere kes bê kar nemîni.
- . Xwarin kef da.
- . Kej ji pambû hêjatir a.
- . Jîn bê ken nabî.
- . Ked a te têde heye.
- . Kêç paq ê min girtin.
- . Kêr ê nede wî.

SIPARTIN :15 - TAAK :15

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.

a	: i _s	nakî	: doet niet
e	: e _n	bide	: geef
ya	: z _i j _n	nede	: niet gegeven
ye	:	nayê	: komt niet
dit	: ziet	Dikin	: doen
kir	: doet	dikim	: ik doe
ket	: vâlt	giran	: zwaar
bûye	: gebeurt		
nedî	: niet gezien.		

Hinker - Oefening

- . Van bêjeya bi xwênin, jiber bêjin.
- . Lees en leer uit het hoofd.
 - . hêz - hin - hol - hûr - xav - xof - jan
 - jin - jîn - jêr - jor - kab - kal - kar
 - kaş - ked - kef - kej - ken - ker - kes
 - kew - kêç - kêr.
 - . a - e - ya - ye - dît - kir - ket - bûye
 - nedî - nakî - bide - nede - nayê - dikin
 - dikim - giran.

Hînger - Oefening

- . Van hevoka bi xwênin, bêjeyê jor û bêjeyê berî van ko bihurtin nîşan bikin.
- . Lees deze zinnen, duid de woordjes aan die wij geleerd hebben.
 - . Min kes ji hêz a we nedî.
 - . Bar ê ker ê giran e.
 - . Kes li jêr kar nakî.
 - . Dengê kew e te nayê.
 - . Goşte xav bi kêr ê hûr bikin.
 - . Jin a wî bi ken hat malê.
 - . Xof a kal a ji jan e.
 - . Jan ket e kab a min.
 - . Ker li bin kaş e.
 - . Ken ê xwe pê dîkin.
 - . Gorê kêj bide min.
 - . Bavê te kal bûye.
 - . Ez kar dîkim.
 - . Min te li jor dît.
 - . Ked a xwe nede wan.
 - . Ew ker ne yê me ye.
 - . Kêç te gez kir.
 - . Dew kef daye.

Hînger - Oefening

- . Di van hevoka de cihê vala, bi bêjeyê jor dagirin û bi xwenin.
- . Vul deze lege plaatsen met woordjes die wij geleerd hebben en lees op.
 - . Min ... ji hêz a we nedî.
 - . Bar ê.... ê giran e.
 - li jêr kar nakî.

- . Dengê ... ê te nayê.
- . Goştê ... bi kêr ê hûr bikin.
- a wîbi ken hat mal ê.
- . Xof a ... a ji jan e.
- . Jan ket kab a min.
- ê xwe pê dîkin.
- . Gorê ... bide min.
- . Bavê te ... bûye.
- . Min kes ji ... a we nedî.
- . Bar ê ker ê ... giran e.
- . Kes li ... jêr kar nakî.
- . Goştê xav bi ... ê hûr bikin.
- . Jin a wî bi ... hat mal ê.
- . Xof a kal a ji ... e.
- ket kab a min.
- . Gorê kej ... min.
- . Kes li jêr ... nakî.
- . Goşte xav bi ... ê hûr bikin.
- . Jin a wî bi ken ... mal ê.
- ê xwe pê dîkin.
- . Ez ... dikim.
- . Min te li ... dit.
- a xwe nede wan.
- . Ev ... ne ya me ye.
- te gez kir.
- . Dew ... da ye.

SIPARTIN :16 - TAAK :16

- . Di van hevoka de bêjeyê ko win li wan fêr bûn, nas bikin.
- . Zoek in deze teksten woordjes die wij geleerd hebben.

1 - Hêz a ko xal ê têde, di hol ê de xwîya nedikir. Hin ji wan ne dit, ko li xal ê xwe bi pirsî. Ji jîn a wî bê goman ma. Xof kete ser dil ê wî. Xof a wî hin bi hin zêde dibû. Dibû jan li rih ê wî.

Gelo ti xeber ji jin a xwe ra ne şiyandî. ye. Rabu çû mal a xal ê xwe. Jin a xal ê wî pazek dabû gurandin. Goştê xav li ber, hûr dikir. Bi ken xêrhatin dayê. Keç a wê a kej li ber kab a wê bû. Kal ê bav ê wan ji li wir bu. Bi kew ê xwe mijgûl bu. Jin a xal ê wî hem kar dikir, hem jî, di bin çav de lê di meyzand. Lê tiştê ne di got.

2 - Kurê te ber ê ker ê dabû kaş. Bar ê ker ê giran bû. Dev ê wê kef dabû. Kir ko berê xwe bidî jêr. Lê dîsa li ber xwe da. Çend gav bi jor va avêt. Rawestî.

SIPARTIN :17 - TAK :17

- . Van bêjeyê jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.
- . kox - kon - kor - kin
- . kul - kûr - kûh - kur
- . qad - qam - qey - qîr.

* Dersa Heştemin

* Achtste les

kox : stal
kon : tent
kor : blind
kin : kort

Hînkêr - Oefening

- . Kox vala ye.
- . Kon ji wir rakirin.
- . Ji girî kes kor nabî.
- . Deling a te kin e.
- . Ben ê kon kin e.
- . Ker di kox ê de kor bû.
- . Ev jin a kin kor e.
- . Ga bi ke ... ê.
- li ku danîn.
- . Ew çima ... bûye.
- . Daw a te ... e.

kul : wonde
kûr : diep
kûh : bot
kur : zoon

Hînkêr - Oefening

- . Dev ê min kul bûye.
- . Çem ne gelek kur e.
- . Dev ê kêr ê kuh bûye.
- . Kur ê te hêja ye.
- . Dev ê kur ê min kul bûye.
- . Kul a min kûr e.
- . Çal a kûr kûh bûye.

- . Ev ... gelek kûr e.
- . Ev kûl gelek ... e.
- . Dev ê kêr ê ... e.
- . Çal a me ... e.

qad : plein
qam : lengte
qey : waarom
qîr : teer

Hînger - Oefening

- . Li qad a bajêr civîn.
- . Çal a me sê qam hene.
- . Qey te kur ê xwe neşiyand.
- . Rê ya me qîr dan.
- . Qey tu li qad ê bûyî.
- . Qad a me qîr dan.
- . Qam a xwe di qad ê de dihejand.
- a bajêr mazin e.
- a wê dirêj e.
- tu der jê na qerî.
- bi sol a te ve ye.

Hînger - Oefening

- . Van hevoka bi xwenin, bêjeyê tê de nas bikin.
- . Lees deze zinnen, ken de woordjes.
 - . Kon ê me du qam bilind e.
 - . Kur ê te kox ê dimalî.
 - . Emê li qad a gund bi civîn.
 - . Qey te çal kûr nekir.
 - . Çav ê te ne kor ê.
 - . Qam a wê keçik ê kin e.
 - . Ziman ê wê kul bûye.
 - . Bin ê barmîl ê qîr dan .
 - . Dev ê kêr a me kûh bûye.

SIPARTIN :18 - TAAK :18

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.
 - . qul - lap - laş - lêv
 - lez - lib - maf - mal
 - man - mêt - mêtş - miç

qul : gat
lap : klauw
laş : lichaam
lêv : lip

Hînger - Oefening

- . Bar ê me qul bûye.
- . Baz lap ê xwe li çuk ê da.
- . Laş ê min di êşî.
- . Min lêv a xwe gez kir.
- . Di laş ê çuk de qul vebû.
- . Lap a xwe li lêv a min xist.
- . Lêv a min qul bû.
 - . Daw a te ... bû.
 - . Em ketîn nav ... ê wî.
 - . Min ... ê xwe şuşt.
 - . Wî ... a xwe gez kir.

lez : vlug
lib : korrel
maf : recht
mal : huis

Hînger - Oefening

- . Bi lez çek a bêne.
- . lib ê ceh şîn bûn.

- . Maf ê ked a xwe lê nehêle.
- . Da ya we çû mal ê.
- . Bi lez were mal ê.
- . Lib a maf a xwe lê nehêle.
- . Wa lib a bi lez bide hev.
- . Bi ... were vir.
- ê ceh seridîn.
- a min lê nema.
- . Dêr li cem ... a me ye.

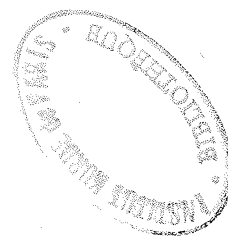
Man	:	zijn, blijven
mêr	:	man
mêş	:	vlieg
miç	:	dicht

Hînger - Oefening

- . Ew li mal man.
- . Mêr xof nakin.
- . Mêş min gez kir.
- . Dev ê xwe miç ke.
- . Mêr li wir ne man.
- . Çend mêş man e.
- . Mêr dest ê xwe miç nakin.
- . Win li ber çem ...
- . Yê ... maf ê kesekî naxwî.
- danîn ser çav ê wî.
- . Dest ê xwe ... nehêle.

Hînger - Oefening

- . Van hevoka bi xwenin, bêjeyê tê de nas bikin.
- . Lees goed, ken uw woordjes.
- . Def a me qul bûye.
- . Ber ê mal a me deh gav in.
- . Çuk lib ê ceh dan hev.

- . Dar ji me dūr man.
- . Bi lez ji vir dūr bibe.
- . Mêş ser daw a te danî.
- . Gur li laş ê paz ê mirî digerî.
- . Mêr maf ê xwe li kesekî nahêlin.
- . Lêv ê xwe miç bike.
- . Çek di bin lap ê wan de man.

SIPARTIN :19 - TAAK :19

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.

vala	: leeg
vir	: hier
nabî	:
danîn	: neer zetten
bûye	: gebeurt
hêja	: geachte
nema	: geen meer
nakin	: (zij)doen niet
bibe	: breng
vebû	: geopend
şuşt	: heeft gewassen
gelek	: veel
civîn	: zijn samen gekomen
dirêj	: lang
mazin	: groot
dan	: hebben gegeven

Hîsker - Oefening

- . Van bêjeya bi xwenin, jiber bêjin.
- . Lees deze woordjes, zeg uit het hoofd.

- . kox - kul - kon - kor - kin - kûr - kûh - kur
qad - qam - qey - qîr - qul - laş - lap - lêv
lez - lib - maf - mal - man - mêr - mêş - miç.
- . vir - dan - vala - nabî - danîn - bûye - hêja
nama - nakin - bibe - vebû - şuşt - gelek
civîn - dirêj - mazin.

Hîsker - Oefening

- . Van hevoka bi xwenin, bêjeyê jor û bêjeyê berî
van ko bihûrtin nîşan bikin.
- . Lees opnieuw, duid de woordjes aan die wij
geleerd hebben.
 - . Kon ê xwe bi lez danîn.
 - . Mal a mazin vala bûye.
 - . Bin ê kox ê kûr bûye.
 - . Gelek kul di lêv a te de nema.
 - . Rê ya me bi qîr nakin.
 - . Ev kur gelek hêja ye.
 - . Ev kal ê kor nayê mal.
 - . Li vir çend mêş man.
 - . Laş ê xwe şuşt.
 - . Mêr di qad a dirêj de civîn.
 - . Bê win xwe kor nakin.
 - . Ji qam a xwe de ket.
 - . Dev ê xwe miç nakin.
 - . Te rê ya xwe kin kir.
 - . Di kon de qul vebû.
 - . Maf ê te dan.
 - . Lap ê wî vala nabî.
 - . Wan lib a bibe.
 - . Dev ê kêr ê gelek kûh bûye.

Hinker - Oefening

- . Di van hevoka de cih ê vala, bi bêjeyê jor dagirin û bi xwenin.
- . Vul deze lege platsen met woordjes die wij geleerd hebben.
 - . Kon ê xwe bi ... danîn.
 - . Mal a mazin ... bûye.
 - . Bin ê ... ê kûr bûye.
 - . Gelek ... di lev a de neme.
 - . Rê ya me bi ... nakin.
 - . Ev ... gelek hêja ye.
 - . Ev ... ê kor nayê mal.
 - . Li vir çend ... man.
 - ê xwe şuşt.
 - . Mêr di ... a dirêj de civîn.
 - . Bê win xwe ... nakin.
 - . Ji ... a xwe deket.
 - ê xwe bi lez danîn.
 - . Mal a mazin ... bûye.
 - . Bîn ê kox ê ... bûye.
 - . Gelek kul di ... a te de nema.
 - . Ev kal ê ... nayê mal.
 - di qad a dirêj de civîn.
 - . Dev ê xwe ... nakin.
 - . Te rê ya xwe ... kir.
 - . Di ... de qul vebûn.
 - ê te dan.
 - ê wî vala nabî.
 - . Wan ... a bibe.
 - . Dev ê ... ê gelek kûh bûye.
 - . mal a ... vala bûye.

- . Di kon de ... vebân
- . Dev ê kêr ê gelek bûye.

SIPARTIN - TAAK : 20

- . Di van hevoka de bêjeyê ko win li wan fêr bûn, nas bikin.
- . Zoek in deze teksten woordjes die wij geleerd hebben.

1 - Du qul di hêtê kox a me de hebû. Kur ê min kir ko wan a bi sayênî. Qam a wî kin dihat. Tiştin danî bin lingê xwe. Lap ê xwe tijî harî kir. Xwe dirêjî qul a kir. Qul kûr bûn. Bi lez daket. Çend kevir anî. Qul bi wan dagirt. Pişra ser wan bi harîyê sayand. Di payde hewaket mal ê.

2 - Koçer kon ê xwe di qad a ser gund danî bûn. Mêr ê wan li ber sewalê xwe bûn. Kal ê wan di kon de man. Çav ê yekî ji wan kor, yê yekî kul bû. Laş ê yekî ji wan jî di êşî ya.

Yê kor parîk nan ê hişk di dest de, bi diranê xwe ê kûh di purisand. Çend lib mewîj pê ra dixwar. Lêv ê xwe jî di ber xwarinê de di mirçand.

Çend mêş li dor a dev ê wî, maf ê xwe jî xwarinê di-sitandin. Ew, bi çav ê xwe ê miç dom î xwarina xwe dikir.

SIPARTIN - TAAK : 21

- . Van bêjeyê jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.
- . mij - mil - moz - neh - nan - nav - nêr
nîv - nef - net - pak - paş .

* Dersa Nehemin

* Negende Les

Mij : mist
mil : schouder
moz : bij(dier)
neh : negen

Hînger - Oefening

- . Gur hez mij ê dîkin.
- . Bar danî ser mil ê xwe.
- . Moz dor nedan mêş a.
- . Keç a wi neh salî ye.
- . Moz danî ser mil ê te.
- . Ji mij ê neh gav xwiya nedikir.
- . Neh nan li mil ê wî bû.
- dora me girt.
- ê keç a min fek'î.
- . Ser dar ê ... hene.
- . Ben ... bost tèn.

nan : brood
nav : naam
nêr : mannelijk
nîv : half

Hînger - Oefening

- . Nan ê we xav maye.
- . Nav ê kur min Welat e.
- . Gur ê nêr ser laş ê ker ê bu.
- . Nîv zerik dew da min.
- . Te nîv nan xwar.
- . Nan da sa yê nêr.
- . Nav ê nan Nederlandsî bêje.

- . Da ka min ... di pêjand.
- ê keç a te çiyê.
- . Ev çuk ... e.
- sal buhurt.

nof : deel
not : negentig
pak : schoon
paş : achter

Hînkêr - oefening

- . Xwarin du nof kef da.
- . Kal ê we not sal di jîn.
- . Daw a xwe pak bike.
- . Çek di paş te de anîn.
- . Cil di du nof a de pak kirin.
- . Di paş wî de not sal buhurt.
- . Ji rê not gav pak kirin.
- . Bar ê ceh bi du ... a de anîn.
- . Di naviyê de ... sal buhurt.
- . Heval çek ê xwe ... dîkin.
- . Carna li ... xwe meyzêne.

Hînkêr - oefening

- . Em bi bêjeya hevoka çebikin.
- . Wij zullen met deze woordjes zinnen maken.
- . Di hol ê mij nebû.
- . Mil ê xwe da ber bar.
- . Ser dar ê moz hene.
- . Ceh not kêlo hat.
- . Niv nan jê xwar.
- . Kur ê wî neh salî ye.
- . Nav ê keç a wê Zîn e.
- . Du nof a çek anîn.

- . Bar li ker ê nêr kin.
- . Mezel a xwe pak bikin.
- . Qet li paş nekeve.

SIPARTIN + TAAK :22

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.
- . paz - pel - per - pêl
- raş - rêç - rex - rêz
- sal - sar - sor - soz

paz	:	vee
pel	:	blaad
per	:	vleugel
pêl	:	deining

Hînger - Oefening

- . Bêr ê paz dan kaş.
- . Di dar a de pel neman.
- . Per ê çuk şikand.
- . Av wî ber pêl ê xwe.
- . Paz pel ê dar a xwar.
- . Paz li ber pêl a ketin.
- . Di vê pel ê de resmê per heye.
- . Guh bide ... ê xwe.
- . Çend ... a jêke.
- ê firok ê jê ket.
- . Baskî ... a de neçe.

raş	:	zwart
rêç	:	spoor
rex	:	kant
rêz	:	rij

Hînger - Oefening

- . Çav ê wê raş e.
- . Rêç ê xwe xef bikin.
- . Paz di rex ê te de hat.
- . Kon ê xwe rêz kirin
- . Kon ê raş di rex ê te ye.
- . Di rêç a me de rêz bûn.
- . Di rex ê me de ti rêç nînin.
- . Por a keç ê me ... in.
- . Min ti ... ne dîtin.
- . Kew di ... ê te de hat.
- . Di ber te de ... bûn.

sal	:	jaar
sar	:	koud
sor	:	rood
soz	:	beloofte

Hînger - Oefening

- . Sal zû dibuhûrin.
- . Isal gelek sar e.
- . Al a sor ne ya me ye.
- . Te çî soz da min.
- . Sal a me nû sar bû.
- . Ew soz a sal a buhûrî ye.
- . Kum ê sor de serê yekî sar nabî.
- . Berî du ... a ez hatim.
- . Evder ne ... e.
- . Kum ê ... li xwe ke.
- . Te çî ... dabû min.

Hînger - Oefening

- . Em bi van bêjeya hevoka çêbikin.
- . Wij zullen met deze woordjes zinnen maken.

- . Paz li ber aş di çêrin.
- . Paz pel ê dar ê xwarin.
- . Rêç di bin pel a de ma.
- . Per ê vî çuk'î şikestî ye.
- . Pêl ê çem gelek xurtin.
- . Te rê û rêç a xwe winda kir.
- . Ax a zevî sor e.
- . Ap ê te çî soz dabû.
- . Du bi rex ê me de te.
- . Ev aj yê vê sal ê ne.
- . Av a vir ne sar e.

SIPARTIN - TAAK : 23

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.

bû	: is gebeurd	çekir	: doet
jê	: van hem	rûpel	: bladzijde
wan	: zij, hun	jêkir	: afgescheurd.
neçe	: gaat hiet	herin	: weg gaan
nede	: niet geven	xwend	: heeft gelezen
Nebû	: was er niet	bûhûrî	: verloopt
dabû	: had gegeven	kirin	: doen
neman	: zijn niet gebleven		
xwar	: heeft gegeten		
dikin	: zij doen		
winda	: vermist		

Hînkêr - Oefening

- . Van bêjeya bi xwenin.
- . Lees deze woordjes.
 - . mij - mil - moz - neh - nan - nav - nêr - niv

not - pak - paş - paz - pel - per - pêl - raş
rêç - rex - rêz - sal - sar - sor - soz .

. bû - jê - wan - neçe - nede - nebû - dabû - xwar
neman - dikin - winda - çekir - rupel - jêkir
herin - xwend - buhûrî - kirin.

. Van hevoka bi xwenin, bêjeyê jor û bêjeyê berî van ko
buhûrtin nîşan bikin.

. Lees opnieuw, diud de woordjes aan die wij geleerd
hebben.

. Mil ê wî ji cih derket.

. Mij ji hol ê winda bû.

. Moz li vir neman.

. Jê û vir de neh sal buhûrî.

. Parî yê nan ê wan nebû.

. Nav ê jin a wî Zelal e.

. Qaz a ha mê ye.

. Nîv ê nan xwar.

. Du nof nan çêkir.

. Jê not rupel xwend.

. Ber mal a xwe pak dikin.

. Paş te de bav ê te hat.

. Paz pel ê dar xwar.

. Per ê moz ê jekir.

. Ber pêl a de neçe.

. Te ruwê xwe raş kir.

. Di rêç a hev de herin.

. Paz bibe rexê me.

. Pel rêz kirin.

. Sal zû buhûrî.

. Av a sar nebû.

- . Sol a sor dabû yê.
- . Min soz neda te.

Hînger - Oefening

- . Di van hevoka de cih ê vala bi bêjeyê jor dagirin û bi xwenin.
- . Vul deze lege platsen met woordjes die wij geleerd hebben en lees op
 - ê wî ji cih derket.
 - ji hol ê winda bû.
 - . Mij ji hol ê ... bû.
 - li vir neman.
 - . moz li vir
 - û vir de neh sal buhûrî.
 - . Jê û vir de ... sal buhûrî.
 - . Parî yê nan ê ... nebû.
 - . Parî yê ... ê wan nebû.
 - . Parî yê nan ê ... nebû.
 - nav ê jin a wî Zelal e.
 - . Kaz a ha mê
 - ê nan xwar.
 - . Niv ê nan
 - . Du ... nan çekir.
 - . Du nof nan
 - rupel xwend.
 - . Not ... xwend.
 - . Ber mal a xwe ... dikin.
 - . Ber mal a xwe pak
 - te de ew hat.
 - pel ê dar ê xwar.
 - . Paz pel ê dar ê

- . Per ê ... ê jêkir.
- ê ... ê jêkir.
- . Per ê moz ê
- . Ber ... a de neçe.
- . Ber pêl a de
- . Te ruwê xwe ... kir.
- . Di ... a hev de herin .
- . Di rêç a hev de
- bibe rexê me.
- . Paz ... rexê me.
- rêz kirin.
- . Pel ... kirin.
- zû buhûrî.
- . Sal zû
- . Av a sar
- . av a ... nebû.
- a sor dabû yê.
- . Sol a ... dabû yê.
- . Min ... neda te.
- . Min soz ... te.

SIPARTIN - TAAK : 24

- . Di van hevoka de bêjeyê ko win li wan fêr bûn, nas bikin.
- . Zoek in deze teksten woordjes die wij geleerd hebben.

Şivan ê gund ê me bere paz da rê ya çiyê. Re û rêçik ê çiyê ji dûr ve weke ben a dirêj dibîn. Paz di wan rêç a de, paş hev de rêz dibûn.

Pel ê dar a hê tîrf bûn. Paz gelek hez ji wan pela fikir. Ko dev ê xwe avêtin pela, di nav lêv ê wan de,

di cih de, di helîn.

Ser ê çîyê hê sar bû. Mij hê di mil, mesil û newal
ê çîyê de hebû. Di cihna de erd raş dikir.

Du sa yê şivan hebûn. Yek jê nêr, ya dî mê bû, Nav
ê sa yê nêr Hirço, ya mê Sivik bû. Hirço sor, Sivik boz bû.
Şivan nan ê xwe bi wan ra par dikir. Nîv nan nîvro, nîv ê
dî esrê dida wan. Ev neh sal hene ko bi hev re bûn. Te di
got soz dabûn hev, de der ji hev ne qerin.

SIPARTIN - TAAK : 25

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.

- . şat - şev - şîr - şor
tav - tîr - tor - win
zad - zêr - zik - zer.

Institut Kurde de Paris

* Dersa Dehemin

* Tiende Les

şat : rivier

şev : nacht

şîr : melk

şor : brak

Hînger - Oefening

- . Li ber şat masî di girt.
- . Şev ê vêde sarin.
- . Şîr hê sar nebû.
- . Xwarin şor e.
- . Li ber şat bû şev.
- . Şev a şîr vexwe.
- . Av a şat a ne şor e.
- bor nadî.
- . Ko bû ... were.
- bi doşe.
- . Dew ... e.

tav : zon

tîr : donker

tor : visnet (ag)

win : jullie

Hînger - Oefening

- . Tav li me hilat.
- . Dew gelek tîr e.
- . Em li tor ê ne.
- . Win ji me dîr man.

- . Tav nêzîkî tor ê ye.
- . Win dew tîr divexwin.
- . Win jî hatin tor ê.
 - nû ava bû.
 - ê paz tîr e.
 - ji me dûr e.
 - zû hatin.

zad	:	gewas
zêr	:	goud
zik	:	buig
zer	:	geel

Hînger - Oefening

- . Me zad ê xwe çand.
- . Ev guhar zêr e.
- . Zik ê min têr e.
- . Ruwê te zer bûye.
 - . Zad neket zik ê min.
 - . Zêr zer dîkin.
 - . Zad bûye beha yê zêr.
 - ê me hê ma ye.
 - dûrî me ye.
 - ê min di êşî.
 - . Gorê ... yê wê ne.
- . Van hevoka bi xwenin. Bêjeyê tê de nas bikin.
- . Zoek in deze zinnen woordjes die wij geleerd hebben.
 - . Şat ji vir dûr e.
 - . Her şev şir vexwe.
 - . Win hez şîr ê tîr dîkin.
 - . Dew parek tîr xweşe.
 - . Tav dîsa li me hilat.

- . Zad ê tor ê kê m e.
- . Me zêr ê xwe firot.
- . Rengê tavê zer ê.
- . Win li ber şat man.

SIPARTIN - TAAK : 26

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.

- . berf : sneeuw
- . bêhn : geur
- . bihn : adem
- . cejn : feest
- . çand : kultuur
- . çewd : snauwen
- . çapk : applaus
- . çerm : huid
- . dewş : voetspoor
- . deng : stem
- . find : kaars
- . gewr : blond

- berf : sneeuw
- bêhn : geur
- bihn : adem
- cejn : feest

Hîsker - Oefening

- . Isal berf zû barî.
- . Bêhn a gul a tê.
- . Dengê bihna te tê.
- . Cejn a Newroz ê nêzik bû.

- . Cejn a Newroz ê de berf barî.
- . Me di cejn ê de bihn a xwe berda.
- . Bêhn a berf ê tê.
 - a dev ê derî paqij bike.
 - a gul a ji dûr ve tê.
 - . Di kaş de ... a min çikî ya.
 - nû dest pê kir.

çand	:	kultuur
çewd	:	snauwen
çapk	:	applaus
çerm	:	huid

Hîker - Oefening

- . Çand a me gelek kevn e.
- . Ev gotin li min çewd tê.
- . Jê re li çapk a din.
- . Çerm ê ga firotin.
 - . Çand a we li me çewd tê.
 - . Di ber çand a xwe de çerm ê da dagdan.
 - . Çapk li kesekî çewd nayê.
 - . Hînî ... a we nebûm.
 - . Çand a we li min ... tê.
 - a ji bûkê ra bidin.
 - ê paz dan hev.

dews	:	voetspoor
deng	:	stem
find	:	kaars
gewr	:	blond

Hîker - Oefening

- . Dews di berfê xwiya ne.
- . Dengê te ji dûr ve te.

- . Li mal find neman.
- . Ev jinek gewr e.
 - . Keçik a gewr find anî.
 - . Deng ê gewr a te tê.
 - . Ev dews ê gewr a min e.
 - hatibûn dev ê derî.
 - ê te hew tê.
 - . We hê ... pênexist.
 - . Keçik ê vir gişt ... in.

Hînger - Oefening

- . Van hevoka bi xwenin. Bêjeyê te de nas bikin.
- . Lees deze zinnen en zoek uw woordjes.
 - . Dews di bin berf ê de man.
 - . Me bihn a xwe li ber şat berda.
 - . Win çî bi çerm ê ga yê xwe dikin.
 - . Bêhn a şîr gelek xweş e.
 - . Di cejn a de zik ê wan têr dibi.
 - . Kirîna zêr li me çewd tê.
 - . Çand a me gelek kevn e.
 - . Şîr li ber tav ê tîr bû.
 - . Ev dewş ji şev ê mane.
 - . Deng ê torî ya bilind e.
 - . Ronahî ya find ê zer e.
 - . Gewrê tiştê şor naxwî.

. Van bêjeya jiber bikin.

. Leer deze woordjes uit het hoofd.

. pêxin	: verbranden	. bake	: roep
. were	: kom	. berde	: laat
. vexwe	: drink	. xwarin	: gerecht
. bilind	: hoog	. bû	: gebeurd

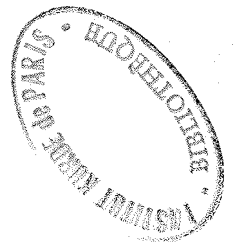
- . tê : komt
- . mane : gebleven
- . neket : niet gevallen
- . gelek : veel

Hînger - Oefening

- . Van bêjeya bi xwenin, jiber bejin
- . Lees deze woordjes en zeg uit het hoofd.
 - . şat - şev - şîr - şor - tav - tîr
 - tor - win - zad - zêr - zik - zer .
 - . berf - bêhn - bihn - cejn - çand - çewd
 - çapk - çerm - dewş - deng - find - gewr.
 - . tê - bû - bake - berde - were - pêxin
 - vexwe - bilind - xwarin - mane - gelek.
- . Van hevoka bi xwenin, bêjeyê jor û bêjeyê berf van ko buhûrtin nîşan bikin.
- . Zoek in deze teksten de woordjes die wij geleerd hebben.
 - . Berf nema di berf.
 - . Win find a pêxin.
 - . Were şîr vexwe.
 - . Çerm dan ber tav ê.
 - . Bi deng ê bilind bake.
 - . Bihn a xwe li ber şat berde.
 - . Çand a me li we çewd tê.
 - . Xwarin a cejn ê şor bû.
 - . Bêhn a gul a ji tor ê tê.
 - . Şîr ê paz tîr e.
 - . Hê zad neket zik ê min.
 - . Çapk a ji gewr e ra bidin.
 - . Dewş ê ha ji şev ê mane.
 - . Zêr ê te gelek zer in.

Hinker - Oefening

- . Di hevoka de cihê vala, bi bêjeyê jor dagirin û bi xwenin.
- . Vul deze lege platsen met woordjes die wij geleerd hebben en lees op.
 - nema di berf.
 - . Win pêxin.
 - şîr vexwe.
 - dan ber tav ê.
 - . Bi ê bilind bake.
 - a xwe li ber sat berde.
 - a me li we çewd tê.
 - a cejnê şor bû.
 - a gul ji torê tê.
 - ê paz tîr e.
 - . Hê neket zikê min.
 - a ji gewrê ra bidin.
 - ê ha ji şevê mane.
 - ê te gelek zer'in.
 - . Berf di berf.
 - . Win finda
 - . Were vexwe.
 - . Çerm dan ber ê.
 - . Bi dengê bake.
 - . Bihn a xwe li ber berde.
 - . Çand a me li we tê.
 - . Xwarin a ê şor bû.
 - . Bêhn a gul a ji ê tê.
 - . Şîrê paz e.
 - . Hê zad zikê min.

- . Çapk a ji ê ra bidin.
- . Dews ê ha ji ê mane.
- . Zêr ê te zer in.
- . Berf nema di
- . Were şîr
- . Bi deng ê bilind
- . Bihn a xwe li ber şat
- . Xwarin a cejn ê şor
- . Bêhn a gul a ji tor ê
- . Hê zad neket ê min.
- . Çapk a ji gewr a ra
- . Dews hê ji şev ê
- . Zêr ê te gelek in.

SIPARTIN - TAAK : 27

- . Di van hevoka de bêjeyê ko win li wan fêr bûn, nas bikin.
- . Zook in deze teksten woordjes die wij geleerd hebben.

Ez li tor ê di mînim. Roj ê me rengîn di bûhurin. Demsal ê me, weke ko tu bi kêr ê bi berrî, ji hev di veqetin. Av a me şor, şîr ê me tîr, germ a tav a me bêhn a yekî na çikêni. Zad ê me têra me dikî. Şat ê me xurt di herikin. Zarokê me têr şîr veşixin . Tu rengê kesekî zer nabîni. Bêhn a çîya yê me yekî dîn dikî. Dar ê me têr pel, sih ê wan hînik e. Zêr di situwê esmer û gewr ê me de nînin, lê tev rukenin.

Win cejn ê me bi bînin. Bê çawa dibuhûrin. Deng ê tambur ê me bi şev û bi roj dom dîkin. Xwarin heta ko tu bi xwazî heye. Ser ê me ji wi alî tim bilind e.

Ew baran bi barî, ew berf bi gihî kab ê me, şop a
dews a nebîn, em der ji cejn ê xwe na qerin. Çand a me eve.
Bi çapka û bi lîlî ya em cejn ê xwe bi rê dikin.

SIPARTIN - TAAK : 28

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.
 - . xort : jongen
 - . hesk : pollepel
 - . heyv : maan
 - . haft : zeven
 - . heşt : acht
 - . hirç : beer
 - . kesk : groen
 - . kewn : konditie
 - . kevn : and
 - . kulm : vuist
 - . kund : uil
 - . kurt : kort

* Dersa Yazdemîn

* Elfde Les

xort : jongen
hesk : pollepel
heyv : maan
haft : zeven

Hînger - Oefening

- . Xort çûn civînê.
- . Hesk a darî bêne.
- . Heyv nû hilat.
- . Heft roj buhûrtin.
- . Haft xort hatin.
- . Xort ser ê heyv ê çun.
- . Me haft hesk kevin kir.
-+rabûn govend ê.
- . Bi ê tev bide.
- hê ne hilat.
- . Jê ra hê roj hene.

heşt : acht
hirç : beer
kesk : groen
kewn : konditie

Hînger - Oefening

- . Ev dewe yê hirç a ne.
- . Heşt rupel nivisand.
- . Pirtuk a kesk ya te ye.
- . Hê di kewn a xwe de ye.

- . Hirç berî heşt gava êrîş kir.
- . Heşt gaz cawê kesk kirî.
- . Weke hirç a di kevn a xwe de ye.
 - gav avêt.
 - kevir avêt.
 - . Bi boyag kirin
 - . Hê li ser a xwe ye.

kevn : oud
kulm : vuist
kund : uil
kurt : kort

Hîker - Oefening

- . Me roj ê kevn kirin.
- . Bi kulm a lê xist.
- . Dengê kund tê.
- . Hêlin a kund kevn e.
- . Kulm a xwe kurt avêt.
- . Şalê te him kurt him kevn buye.
 - . Sal a min bûye.
 - kulm a xwe êşand.
 - li serê darê ye.
 - . Gav ê xwe tavêjî.

Hîker - Oefening

- . Van hevoka bi xwenin. Bêjeyê tê de nas bikin.
- . Goed lezen, woordjes kennen.
- . Heşt xort hatin.
- . Hirç kulm a xwe lê xist.
- . Kund li cîhê kevn di deynî.
- . Gav ê xwe kurt bavêje.

- . Heyv nû hilat.
- . Bi hesk ê dew vexwar.
- . Işlikê kesk bişo.
- . Hê nehat kewn a xwe a berî.

SIPARTIN - TAAK : 29

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.
 - . Qeft : pols
 - . Qelş : kloof
 - . Qavz : stap
 - . Qenc : goed
 - . Sing : buste
 - . Sund : eed
 - . sênc : heg
 - . sews : fobie
 - . şest : zestig
 - . şewr : raadplegen
 - . şist : los
 - . Şewk : vislijn

qeft : pols
qels : kloof
qawz : stap
qenc : goed

Hînger - Oefening

- . Bi qeft a hevalê te girt.
- . Di rê de qelş vebûne.
- . qavz ê xwe kurt bavêje.
- . tu hevalekî qenc î.

- . Ev qels qenc vebûye.
- . qeft a xwe qenc bigre.
- . qavs a xwe qenc bavêje.
 - a hevalê te girt.
 - . Di rê de vebûne.
 - a xwe kurt bavêje.
 - . tu hevalekî î.

sing : buste
sund : eed
sênc : heg
sews : fobie

Hînkêr - Oefening

- . singa min vekiri.
- . tu çima sund dixwî.
- . li ber sênc ê rawestî.
- . Bav e te sews a digrî.
- . pejê senc ê li sing a min ket.
- . te li ber sênc ê sund xwar.
- . sews bi sund a naçî.
 - min vekirî ma.
 - . tu çima dixwî.
 - . li ber ê rawestî.
 - . bavê te a digrî.

şêst : zestig
şêwr : raadplegen
şist : los
şewk : vislijn

Hînkêr - Oefening

- . behayê vê şêst frank a.
- . te şêwr a xwe bi kî kir.

- . tu gelek şist î.
- . şewk a wî masî bir.
 - . şewk a xwe şist girêda.
 - . şêst şewk firotin.
 - . bê şêwr şewk a xwe da.
 - . behayê vê frank a.
 - . te a xwe bi kî kir.
 - . tu gelek î
 - a wî masî bir.

Hînger - Oefening

- . Van hevoka bi xwênin, bêjeyê tê de nas bikin.
- . Goed lezen, woordjes kennen.
 - . Xort qeft ê hevdû girtin.
 - . Kulm a xwe li sing a min da.
 - . Kund li ser sêncê danf.
 - . Qavz a xwe kurt di avêt.
 - . Heyv qenc xwîya dikî.
 - . Ser ê heyv ê hevdû dîtin.
 - . Şewk a xwe şist girêda.
 - . Hesk a me kevn bûye.
 - . Heşt gav avêt.
 - . Sews a wî ji hirç a ye.
 - . Şêst carî sund xwar.
 - . Di derî de heşt qelş vebûne.
 - . Şêwr a te gelek dom kir.
 - . Hef gorê kesk firot.
 - . Ew hê li ser kewn a xwe ye.

SIPARTIN - TAAK : 30

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.

- . girtin : pakken
- . danî : gezet
- . avêt : geworpen
- . xwiya : zienbaar
- . dikî : doet
- . dîtî : hebben gezien
- . girêda : gebonden
- . vebûne : hebben geopend
- . dom : voort doen
- . firot : heeft gekocht

Hînger - Oefening

- . Van bêjeya bi xwenin, jiber bêjin.
- . Lees en zeg uit het hoofd.
 - . xort - hesk - heyv - haft - hesk - hirç
 - kesk - kewn - kevn - kulm - kund - kurt
 - qeft - qelş - qavz - qenc - sing - sund
 - sênc - sews - şêst - şêwr - şist - şewk.
- . dom - danî - avêt - dikî - firot - dîtî
girêda - xwiya - vebûne - girtin.

Hînger - Oefening

- . Van hevoka bi xwênin, bêjeyê jor û bêjeyê berî
van ko buhûrtin nîşan bikin.
- . Lees deze zinnen en zoek woordjes die wij
geleerd hebben.
 - . Kab a hirç ê kul bûye.
 - . Qavz a xwe di kaş de kurt avêt.
 - . Benê kon şist girêda.
 - . Kew li ber sênc a jor danî.
 - . Ken ê me bi sews ê te tê.
 - . Dev ê qels a girtin.

- . Xort wî li milê xwe kirin.
- . Kul a sing a te gelek dom kir.
- . Kulm ê xwe tijî pel kir.
- . Şêwr a xwe li malê dikî.
- . Şewk li ber çem ma.
- . Di lêv a min qelş+vebûne.
- . Kej a kevn firot.
- . Heyv hew xwîya dikî.
- . Laş ê wî di bin kaş dîtin.
- . Heyv qenc bilind bûye.
- . Qeft a min berde.
- . Bi sund a te me gêj kir.
- . Kund ser dar ê danî.
- . Min bi şêst frankî hesk kirî.
- . Berî haft roj a hat.
- . Kew ê xwe winda kir.
- . Kum ê kal ê min kesk e.
- . Kes li ser kewn ê xwe namînî.

Hîsker - Oefening

- . Di van hevoka de cihê vala, bi bêjeyê jor dagirin û bi xwênin.
- . Vul deze lege plaatsen met woordjes die wij geleerd hebben.
 - . Kab a ê kul bûye.
 - . Qavz a xwe di kaş de avêt.
 - ê xwe di kaş de kurt avêt.
 - . Ben ê kon girêda.
 - . Kew li ber a jor danî.
 - . Ken ê me bi te tê.
 - . Dev ê a girtin.

- wî li mil ê xwe kirin.
- . Kul a a te gelek dom kir.
- a xwe tijî pel kir.
- a xwe li malê diki.
- li ber çem ma.
- . Di lêv ê min de vebûn.
- . Kej a firot.
- hew xwîya diki.
- . Heyv bilind bûye.
- a min berde.
- . Bi ê te me gêj kir.
- ser dar ê danî.
- . Berî roj a hat.
- . Kew ê xwe kir.
- . Kum ê kal ê min e.
- . Kes li ser a xwe namîni.

SIPARTIN - TAAK : 30

- . Di van hevoka de bêjeyê ko win li wan fêr bûn, nas bikin.
- . Zoek in deze teksten woordjes die wij geleerd hebben.

Heyv qenc bilind bibû. Deng ê kund ji ser ban ê aş a kevn di hat. Çend xort baskî aş ve çun. Nêzîkayî dan aş. Li ber sênc a aş rawestî. Di vê holê de hirç ji nav dar a derket. Gavz ê xwe kurt di avêt. Xof ket dilê xort a. Wext li şêwr ê nema. Her yek ji wan rahêst kevirekî. Di nav kulm ê xwe de girtin. Hirç li ser kewn ê xwe bû. Xort bi hev re kevire xwe avêtin sing a hirçê. Gavê hirç ê sist bûn. Xort rahêstî kevirne di. Dîsa li sing a hirç ê dan.

Hirç di cih ê xwe de ma. Kir ko bi ravi. Xort vêca ji sênc
ê dar kişandin. Di qeft a dar a girtin. Lê hirç mefer ne da
wan. Ket nav dar a û xwe winda kir. Tu di bê qels ket erdê
û hirç tê de winda bû.

SIPARTIN - TAAK : 31

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.
 - . tang : smal
 - . tahl : bitter
 - . tirş : zuur
 - . tirs : angst
 - . mast : yoghurt
 - . mişk : rat
 - . merd : volmondig
 - . mist : palm
 - . neft : petroleum
 - . nehk : kapucijner
 - . nerm : zacht
 - . nîsk : linze.

* Dersa Duwazdamîn.

* Twaalfde Les.

tang : smal
tahl : bitter
tirş : zuur
tirs : angst

Hînger - Oefening

- . Deling ê xwe tang kir.
- . Sêv tahl derket.
- . Ev hinar tirş a.
- . Tirs ket dilê te.
- . Ji tirs a gerdun lê tang bû.
- . Tahl û tirş tevluhev bûn.
- . Ji tirs hew tahl dixwî.
- . Deling ê xwe kir.
- . Sêv derket.
- . Ev hinar a.
- ket dilê te.

mast : yoghurt
mişk : rat
merd : volmondig
mist : palm

Hînger - Oefening

- . Kur ê te mast di xwar.
- . Li mal a memişk hene.
- . Bav ê te gelek merd e.
- . Mist a xwe jê dagirt.
- . Mişk ji mast xwar.
- . Mişk xist mist a xwe.

- . Bi dana mast merd î nabî.
- . Kur ê te di xwar.
- . Li mal a me hene.
- . Bav ê te gelek e.

neft : petroleum
nehk : kapucijner
nerm : zacht
nîsk : linze

Hîsker - Oefening

- . Neft ji welatê me derdikevî.
- . Nehk ê me qenc dikelin.
- . Cih ê razanê nerm e.
- . Me ji xwe ra nîsk çê kir.
- . Neft ji cih ê nerm dernakevî.
- . Me nehk û nîsk çand.
- . Nan di nîsk ê de nerm bû.
- ji welatê me derdikevî.
- ê me qenc dikelin.
- . Cih ê razanê e.
- . Me ji xwe ra çê kir.

Hîsker - Oefening

- . Van hevoka bi xwenin, bêjeyê tê de nas bikin.
- . Goed lezen en woordjes kennen.
- . Nîsk tîrş buye.
- . Mist a xwe tijî nehk kir.
- . Mast ê we tîrş a.
- . Mist a te çiqas nerm e.
- . Hez sêvê tîrş dikim.
- . Ev bîh tehl e.
- . Neft gelek beha bûye.

- . Şekala min tang e.
- . Tirs kete dilê mişk ê.
- . Hevala min gelek merd e.

SIPARTIN - TAAK : 32

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.
 - . pehn : plat
 - . peşk : druppel
 - . pênc : vijf
 - . pirs : vraag
 - . rast : juist
 - . rihn : vloeistof
 - . rind : mooi
 - . rext : huls
 - . werz : groentetuin
 - . Zeng : roest
 - . zehf : veel
 - . zend : mouw

pehn : plat
peşk : druppel
pênc : vijf
pirs : vraag

Hîsker - Oefening

- . Depê pehn bêne.
- . Peşk ê baranê tèn.
- . Hê jê ra pênc heyv hene.
- . Ji min ne pirs e.
 - . Pênc peşk a bi xiyê.
 - . Pênc pirs ji me kirin.

- . Pênc dep ê pehn bêne.
- . Depê bêne.
- ê baranê tèn.
- . Hê jê ra heyv hene.
- . Ji min ne e.

rast : juist
rihn : vloeistof
rind : mooi
rext : huls

Hînger - Oefening

- . Te vê rast got.
- . Mast ê me rihn ê.
- . Gotin ya kî bî rind e.
- . Rext ê xwe vala kir.
- . Rext ê rind a min e.
- . Ev kur rind û rast e.
- . Mast rind rihn bûye.
- . Te vê got.
- . Mast ê me e.
- . Gotin ya kî bî e.
- a xwe vala kir.

werz : groentetuin
zeng : roest
zehf : veel
zend : mouw

Hînger - Oefening

- . Werz ê me şîn bû.
- . Beroş zeng girtî ye.
- . Ew zehf di xebitî.
- . Zend a te qeta.

- . Werz ê me zeng girt.
- . Werz ê me zehf xurt e.
- . Bi zend e te de zeng heye.
 - ê me şîn bû.
 - . Beroş girtî ye.
 - . Ew di xebitî.
 - a te qeta.

Hînger - Oefening

- . Van hevoka bi xwênin, bêjeyê tê de nas bikin.
- . Lees deze zinnen en ziek woordjes.
 - . Rext a min pehn e.
 - . Werz ê me zehf zeng girt.
 - . Pirs a rast bersiv bide.
 - . Pirs ê me rind derketin
 - . Peşkê baranê tèn.
 - . Mast rihn bike.
 - . Kevirê pehn bêne.
 - . Pênc rext li vir hene.

SIPARTIN - TAAK : 33

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer deze woordjes uit het hoofd.
 - . bi bire : snij
 - . tijf : vul
 - . pêxin : aan steken
 - . lê xist : heeft gestoten.
 - . barî : heeft geregend
 - . xwiya dikî : zienbaar
 - . tèn : ze komen
 - . bûye : gebeurd

- . winda : verloren
- . kirîye : gedaan
- . dagirt : gevult

Hîsker - Oefening

- . Van bêjeya bi xwenin, jiber bikin.
- . Lees goed en leer uit het hoofd.
 - . tang - tehl - tirs - mast - mişk - tirs
 - merd - mist - neft - nehk - nerm - nîsk
 - pehn - peşk - pênc - pirs - rast - rihn
 - rind - rext - werz - zeng - zehf - zend
- . tèn - bûye - tijî - pêxin - barî - winda
- kirîye - dagirt - bi bire - xwiya dikî.

Hîsker -- Oefening

- . Van hevoka bi xwenin, bêjeyê jor û bêjeyê berf van ke buhûrtin nişan bikin.
- . Lees deze zinnen, zoek woordjes die wij geleerd hebben.
 - . Berê çerm tang a.
 - . Pirs a xwe kurt bi bire.
 - . Kulm a wî tijî nehk e.
 - . Bêhn a tirs jê tê.
 - . Pênc finda pêxin.
 - . Haft rext vala ne.
 - . Peşk a neftê nema.
 - . Kulm a xwe bi tirs lê xist.
 - . Hirç kete werz ê me.
 - . Rext a min kevn bûye.
 - . Vêca berf rast barî.
 - . Deng ê mişk a tê.
 - . Heyv pehn xwiya dikî.

- . Xort ji nav werz tén.
- . Cejn a me zehf rind buhûrt.
- . Mast rihn bûye.
- . Bêhn a nîsk ê tê.
- . Zeng li werz daye.
- . Zend a îşlika min kevn bûye.
- . Berf dewş a wînda kirîye.
- . Çand a me li we çewd tê.
- . Mist a xwe ji nîsk a dagirt.
- . Xort ê me gelek merdin.
- . Find nerm bûye.
- . Bihn a tehl jê tê.

Hînger - Oefening

- . Di van hevoka de cihê vala, bi bêjeyê jor dagirtin û bi xwenin
- . Vul lege platsen met woordjes die wij geleerd hebben en lezen.
 - . Berê çerm a.
 - a xwe kurt bi bire.
 - . Bêhn a jê tê.
 - find a pêxin.
 - . Haft vala ne.
 - a neft ê nema.
 - . Kulm a xwe bi lê xist.
 - . Hirç kete ê me.
 - . Wêca berf barî.
 - . Deng ê a tê.
 - . Heyv xwiya dikî.
 - . Xort ji nav tén.
 - . Cejn a me rind buhûrt.

- . Mast bûye.
- li werz daye.
- . Zeng li daye.
- a îşlikê min kevn bûye.
- a xwe ji nîsk ê dagirt.
- . Xort ê me gelek in.
- . Bihn a jê tê.

SIPARTIN -TAAK: 34

- . Di van hevokade bêjeyê ko win li wan fêr bûn, nas bikin.
- . Zoek in deze teksten woordjes die wij geleerd hebben.
Îsal werz zehf ber girtibûn. Heval hatin nav werz ê me. Di rê de çend baq nehk û nîsk anîbûn. Ne ji tirs a nehtor bana, wê zehf banîyana. Di destê yekî ji wan de sitîlek mast hebû. Lê mast ê wan tîrş xwîş dikir. Pênc kerik jê kirin. Ser kevirêkî pêhn danîn. Yek jê şikênanandin. Ew tehl derket. Zeng li wan dabû, hemu nerm bibûn. Yê dî jî sikênanandin. Lê hemu tehl derketin. Ya rast ew bû ko hew jê bikin. Bê pîrs li mast ê xwe vegerîyan. Mast rihn kirin. Nanê xwe çandinê. Peşk a mest di sitilê de nehiştin.

SIPARTIN - TAAK : 35

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer uit het hoofd.
 - . aştî : vrede
 - . afra : worstelen
 - . banî : boven
 - . bêrî : verlangen

- . bira : broer
- . bûra : schoonbroer
- . cêwî : tweling
- . cêrî : dienst meisje
- . çêrî : weiland
- . çîya : berg
- . dasî : graat
- . dawî : conclusie

* Dersa Sêzdemîn *

* Dertiende Les *

- aştî : vrede
- afra : worstelen
- banî : boven
- bêrî : verlangen

Hînger - Oefening

- . Em aştî dixwazin.
- . Bi afra çune hev.
- . Li mezale banî dimînim.
- . Xwe jê bêrî neke.
- . Li banî afra girtin.
- . Xwe ji banî bêrî nehêle.
- . Ji aştî xwe bêrî neke.
- . Em dixwazin.
- . Bi çune hev.
- . Li mezela dimînim.
- . Xwe jê bêrî neke.

- bira : broer
- bûra : schoonbroer
- cêwî : tweling
- cêrî : dienst meisje

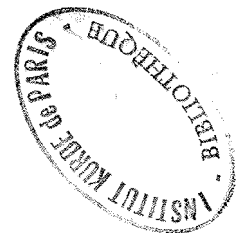
Hînger - Oefening

- . Ev xort birayê min e.
- . Bûrayê te hê nehat.
- . Bizin cêwî za.
- . Firaga cêrî dişowî.
 - . Ew birayê cêriya we ye.
 - . Birayê cêwî hatin.
 - . Bira û bûrayê te hatin.
 - . Ev xort yê min e.
 -yê te hê nehat.
 - . Bizin cêwî za.
 - . Firaga dişowî.

çêrî : weiland
çiya : berg
dasî : graat
dawî : conclusie

Hînger - Oefening

- . Sewal ji çêriyê hatin.
- . Çiyayê me gelek bindin.
- . Di vî masî de dasî hene.
- . Di dawîyê de çî got.
 - . Paz di dawîya çêrî de ne.
 - . Geyaye çêriyê bi dasî ye.
 - . Çêrî li çiyayê me hene.
 - . Seval jiyê hatin.
 -yê me gelek bilindin.
 - . Di vî masîde hene.
 - . Diyê de çî got.

Hînger - Oefening

- . Van hevoka bi xwenin, bêjeyê tê de nas bikin.
- . Lees goed en zoek uw woordjes.
 - . Ji aştî xwestir çî heye.
 - . Li hawşa banî afra digrin.
 - . Xwe ji dawîyê bêrî neke.
 - . Cerî dasî di avêtin.
 - . Birayê min ji çîya tê.
 - . Bûrayê te li çîya ma.
 - . Bizinê ha cêwî dizên.
 - . Li çêrîyê geya nema.

SIPARTIN - TAAK : 36

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer uit het hoofd.
 - . fêkî : fruid
 - . gelî : vallei
 - . geya : gras
 - . genî : verrot
 - . hêja : geachte
 - . hêsa : gemakkelijk
 - . xanî : gebouw
 - . xalî : leeg
 - . kedî : tam
 - . kuvî : wild
 - . kerî : kudde
 - . kole : slaaf

fêkî	:	fruid
gelî	:	vallei
geya	:	gras
genî	:	verrot

Hînger - Oefening

- . Li vir fêkî kêmin.
- . Li gelî hevdu dîtin.
- . Li vir geya tim şînin.
- . Me goştê xwe genî kir.
- . Di gelî de geya diçinandin.
- . Te fêkî genî kir.
- . Fêkî di nev geya man.
- . Li vir kêmin.
- . Li hevdu dîtin.
- . Li vir tim şînin.
- . Me goştê xwe kir.

hêja	:	geachte
hêsa	:	gemakkelijk
xanî	:	gebouw
xalî	:	leeg

Hînger - Oefening

- . Keçikê me hêja ne.
- . Min karê xwe hêsa kir.
- . Vî xanî nû çê kirin.
- . Li çîyakî xalî de mam.
- . Ev xanî hêja ye.
- . Xanî hêsa çê kirin.
- . Xanîyê me xalî ma.

- . Keçikê me ne.
- . Min karê xwe kir.
- . Vî.... nû çê kirin.
- . Li çiyakî de mam.

kedî	:	tam
kuvî	:	wild
kerî	:	kudde
kole	:	slaaf

Hînger - Oefening

- . Min ev kew kedî kir.
- . li çîya pazê kuvî hene.
- . Şivan kerî anî malê.
- . Ez ne kolê te me.
- . Gur kuvî ye, kedî nabî.
- . Weke kole min li kerîyê te çerand.
- . Pazik kovî ket nav kerî.
- . Min ev kew kir.

Hînger - Oefening

- . Van hevoka bi xwenin, bêjeyê tê de nas bikin.
- . Lees goed, zoek uw woordjes.
- . Li welat gelek fêkî hene.
- . Geya li gelî zehf e.
- . Çinandina geya hêsa kirin.
- . Îsal kerî ji geya xerîqî.
- . Gelê resik pêşî kole bûn.
- . Gelî xalî ye.
- . Di devê gelî de xanî çê kir.
- . Fêkî tev genî kirin.
- . Gur kuvî ye, kedî nabî.

- . Ev xortê hêja yê me ne.

SIPARTIN - TAAK : 37

- . Van bêjeya jiber bikin.
- . Leer uit het hoofd.
 - . girtin : vangen
 - . namînî : blijf niet
 - . birin : brengen
 - . dibin : zij brengen
 - . çêtir : nog beter
 - . dizên : voortbrengen
 - . neke : niet doen

Hînger - Oefening

- . Van bêjeya bi xwenin, jiber bikin.
- . Lezen en uit het hoofd leren.
 - . aştî - afra - banî - bêrî - bira - bûra
 - cêwî - cêrî - çêrî - çîya - dasî - dawi
 - fêkî - gelî - geya - genî - hêja - hêsa
 - xanî - xalî - kedî - kuvî - kerî - kole.
- . neke - girtin - birin - dibin - çêtir
- dizên - namînî.

hînger - Oefening

- . Van bêjeya bi xwênin, bêjeyê jor û bêjeyê berî van ko buhûrtin nîşan bikin.
- . Lees goed, zoek in deze teksten woordjes die wij geleerd hebben.
 - . Bira û bûrayê te bi afra girtin.
 - . Dawî ya şer aştîye.

- . Li dora xanî geya şîn bûye.
- . Di gelî de pazê kuvî hene.
- . Di dawî ye de kesek kole namînî.
- . Kerî birin çîyayê xalî.
- . Xezal hêsa kêdî dibin.
- . Masîyê bê dasî çêtirin.
- . Pazê wan cêwî dizên.
- . Paz li koza banî ne.
- . Xwe ji dawî yê bêrî neke.
- . Fêkî li malê genî bûn.
- . Ev xortê hêja yê me ne.
- . Ew çîya gelek bilind e.
- . Li dora gund çêrî nema.
- . Cêrî ya we çu sûkê.

Hînger - Oefening

- . Di van hevoka de cihê vala, bi bêjeyê jor dagirin û bi xwênin.
- . Vul deze lege platsen met woordjes die wij geleerd hebben .
 - û bûrayê te bi afra girtin.
 - . Bira ûyê te bi afra girtin.
 - ya şer aştiye.
 - . Dawî ya şer ye.
 - . Li dora geya şîn bûye.
 - . Li dora xanî.... şîn bûye.
 - . Di de pazê kuvî hene.
 - . Di gelîde pazê hene.
 - . Di dawiyê de kesek namînî.
 - birin çîyayê xalî.

- . Xezal kedî dibin.
- . Xezal hêsa dibin.
- . Masiyê bê çêtirin.
- . Pazê wan dizên.
- . Paz li koza ne.
- . Xwe ji dawiyê neke.
- . Fêkî li malê bûn.
- li malê genî bûn.
- . Ev xortê yê me ne.
- . Ew gelek bilind e.
- . Li dora gund nema.
-ya we çû sûkê.

SIPARTIN - TAAK : 38

- . Di van hevoka de bêjeyê ko win li wan fêr bûn, nas bikin.
- . Zook in deze teksten woordjes die wij geleerd hebben.

Dora me xweş sîn bûye. Geya tê heta kaba yekî. Ez di mal de qenc genî bûm. Nûha gelî û çiyayê me jî xweş bûne. Fêkî di bexça de gihastine. Di mêrga de çêrî têra keriyê me dikî. Divê ez ji wan xweşêşî bêrî nekim.

Pêşî çûm xaniyê me yê banî. Bira û bûraye min li wir bûn. Dora wan xwlî bû. Sê pazê kuvî li wir kedi dikirin. Weke du birayê cewî, bi aştî, bi roj li wir diman. Herdû jî xortne hêja bûn. Ji bin her karî hesa dirabûn. Di dawîya kar de bi afra digirtin. Gelek hez gelta dikirin.

* Ferhenga Kurdî û Tirkî *

* Kürtçe - Türkçe Sözlük *

-A-

Ax : Toprak
Aj : Filiz
Ap : Amca
aş : Degirmen
Anî : Getirdi
Anîn : Getirdiler
Avêt : Atti
Aştî : Barış
Afra : Su

-B-

Bû : Oldu
Bûn : Olmak
Baq : Demet, buket
Ban : Dam, çatı
Bar : Yük
Baz : Şahin
Bel : Kabarık, dik
Ben : Urgan
Bêr : Kürek
Bûye : Olmuş
Bide : Ver
Bibe : Götür
Barî : Yagdi
Bake : Çagır
Bêhn : Koku
Berf : Kar
Bihn : Soluk
Banî : Yukari
Bêrî : Soyutlama
Bira : Kardeş
Bûra : Kayın birader
Birin : Götürdüler
Brede : Birak
Buhûrî : Geçti
Bilind : Yüksek
Bi bira : Kes

-C-

Co : Çift
Cas : Alçı
Ceh : Arpa
Cem : Yan
Cih : Yer
Cejn : Bayram
Cêwî : İkiz
Cêrî : Kadın
Hizmetçi

-Ç-

Çi : ne
Çu : Gitti
Çun : Gittiler
Çaq : Bacak
Çar : Dört
Çav : Göz
Çek : Silah
Çem : Irmak
Çil : Kirk
Çok : Diz
Çuk : Kuş
Çûr : Yagma
Çand : Kültür
Çewd : Ters, karşı
Çapk : Alkiş
Çerm : Deri
Çêrî : Otlak
Çîya : Dağ
Çêkir : Yaptı
Çetir : Daha iyi

-D-

Da : Ana
Du : Duman
Das : Orak
Dar : Ağaç
Daw : Etek

Deh : On
Dev : Ağız
Dew : Ayran
Dêr : Kilise
Dît : Gördü
Dan : Vermek
Dom : Devam
Dabû : Vermişti
Danî : Koydu,
Birakti
Dikî : Yapiyor
Dîn : deli
Dij : Karşıt
Dil : Kalp, yürek
gönül
Diz : Hirsiz
Dor : Sıra, etraf
çavre
Duv : Kuyruk
Dûr : Uzak
Dews : Ayak izi
Deng : Ses
Dasî : Kilçik
Dawî : Sonuç
Dikin : Yapiyorlar
Dikim : Yapiyorum
Danîn : Birakmak
Dîrej : Uzun
Dibin : Götürüyor-
lar
Dizên : Doğuruyor-
lar
Dagirt : Doldurdu
Derket : Çikti
-E-
Ez : Ben

Ev : Bu	Hene : vardır	Kaş : yokuş
Ew : O	Hesk : kepçe	Ka : saman
Em : Biz	Heyv : ay	Ked : emek
-E-	Haft : yedi	Kef : köpük
êm : yem	Heşt : sekiz	Kej : tiftik
êş : Hastalık	Hirç : Ayi	Ken : gülli, gülme
-F-	Hêja : değerli	Ker : eşek
Faq : tuzak	Hêsa : kolay	Kes : kimse
Fek : çikik	Herîn : gidin	Kew : Keklik
Fêr : öğrenme	-x-	Kêç : pire
kavrama	Xav : Çig,	Kêr : bıçak
Find : mum	pişmemiş	Kox : ahir
Firot : satti	Xof : endişe,	Kon : Çadır
-G-	kuşku	Kor : kör
Gav : Adim	Xort : genç	Kin : kısa
Gej : Kabarık	Xanî : ev	Kul : yara
Gêj : sersem	Xalî : تنها, boş	Kûr : derin
Gez : Isirik	Xwar : yedi	Kesk : yeşil
Gor : Mezar	Xwend : okudu	Kewn : form , klas
Guh : kulak	Xwarin : Yemek	Kulm : yumruk
Gur : kurt	Xwiya : görünen	Kund : baykuş
Ga : öküz	Xwiya diki: Görü-	Kurt : kısa
Gewr : sarışın	nüyor	Kedî : evcil
Gelî : vadi	-J-	Kuvî : yabani
Geya : ot	Jan : hastalık	Kerî : sürü
Genî : kokmuş	aci	Kole : köle
Got : söyledi	Jin : kadın	-Q-
Girt : Tuttu	Jîn : yaşam	Qad : meydan, alan
Giran : ağır	Jêr : aşağı	Qam : boy
Gelek : çok	Jor : yukarı	Qey : neden, niçin
Girtin : Tuttular	Jê : ondan	Qîr : zift
Girêda : bağladı	Jekir : kapandı	Qul : delik
-H-	-K-	Qeft : bilek, kabza
Har : Kuduruk	Kab : diz	Qelş : yarık
Hat : Geldi	Kal : yaşlı	Qavz : adım
Hin : az, biraz	Kîr : yaptı	Qenc : iyi
birileri	Ket : düştü	Qeşa : buz
Hol : ortalık	Kîrîn : yaptılar	-L-
Hûr : ufak	Kîriye : yapmış	Lap : avuç
Hêz : kuvvet	Kar : iş	Laş : vücut
askeri birlik		

Lêv : dudak
Lez : Tez, çabuk
Lib : Tane
Lêxist : vurdu
 dövdi

-M-

Man : kalmak
Mêr : erkek
Mêş : sinek
Miç : yumruk
Mij : sis
Mil : omuz
Moz : ari
Mast : yoğurt
Mişk : siçan
Ma : kaldı
Mîn : benim
Mane : kalmış
Mazin : büyük
Merd : merd
Mist : avuç
Masî : balık
Mêjî : beyin
Melû : yigin

- N-

Ne : hayir
Nas : tanidik
Nû : yeni
Neh : dokuz
Nan : ekmek
Nav : ad
Nêr : eril
Nîv : yarım
Nof : Kisim
 parti
Not : doksan
Neft : petrol
Nehk : nohut
Nerm : yumuşak
Nîsk : Mercimek
Name : mektup

Nîvî : yari
Nûçe : haber
Nîne : yok
Nabin : götürmü-
 yorlar

Nedî : görmedi
Nakî : yapmıyor
Nede : verme
Nayê : gelmiyor
Nabî : götürmüyor
Nema : kalmadı
Neçe : gitme
Nebû : olmadı
Nakin : yapmıyorlar
Neket : düşmedi
Neman : kalmadılar
Neke : yapma

- P-

Pê : ayak
Pak : temiz
Paş : arka
Paz : davar
Pel : yaprak
Per : kapat
Pêl : dalga

Pehn : yassi
Peşk : damla
Pênc : beş
Pirs : soru

-R-

Raş : siyah
Rêç : iz
Rex : yan, taraf
Rêz : dizi
Rast : doğru
Rind : güzel
Rext : fişeklik
Rêvî : tilki
Rovî : barsak

-S-

Sa : it, köpek
Sal : yıl
Sar : soguk
Sor : kırmızı
Soz : söz
Sing : göğüs
Sund : and, yemin
Sênc : çit
Sews : kuruntu
Sayi : bulutsuz

-Ş-

Şat : ırmak
Şev : gece
Şîr : süt
Şor : tuzlu
Şest : atmış
Şewr : danışma
Şist : gevrek
Şewk : olta
Şilî : yağışli

-T-

Ta : ip
Ta : sitma
Tav : güneş, saganak
Tîr : koyu
Tor : ağ
Tang : dar
Tehl : aci
Tirş : ekşi
Tirs : korku
Tarî : karanlık
Te : geliyor
Tên : geliyorlar

-V-

Vala : boş
Vîr : bura
Vebu : açıldı
Vexwe : iş
Nebûne : açılmışlar

-W-

Wê : onu

Wîn : siz

Wan : onlar

Wînda : kayip

Were : gel

Werz : bostan

Weşî : salkim

-Z-

Zeng : pas

Zehf : çok

Zend : yen

Ziwa : kuru

Zenî : çene.

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

49
TOR

INSTITUT KURDE DE PARIS
ENTRÉE N° 1740

Institut kurde de Paris

